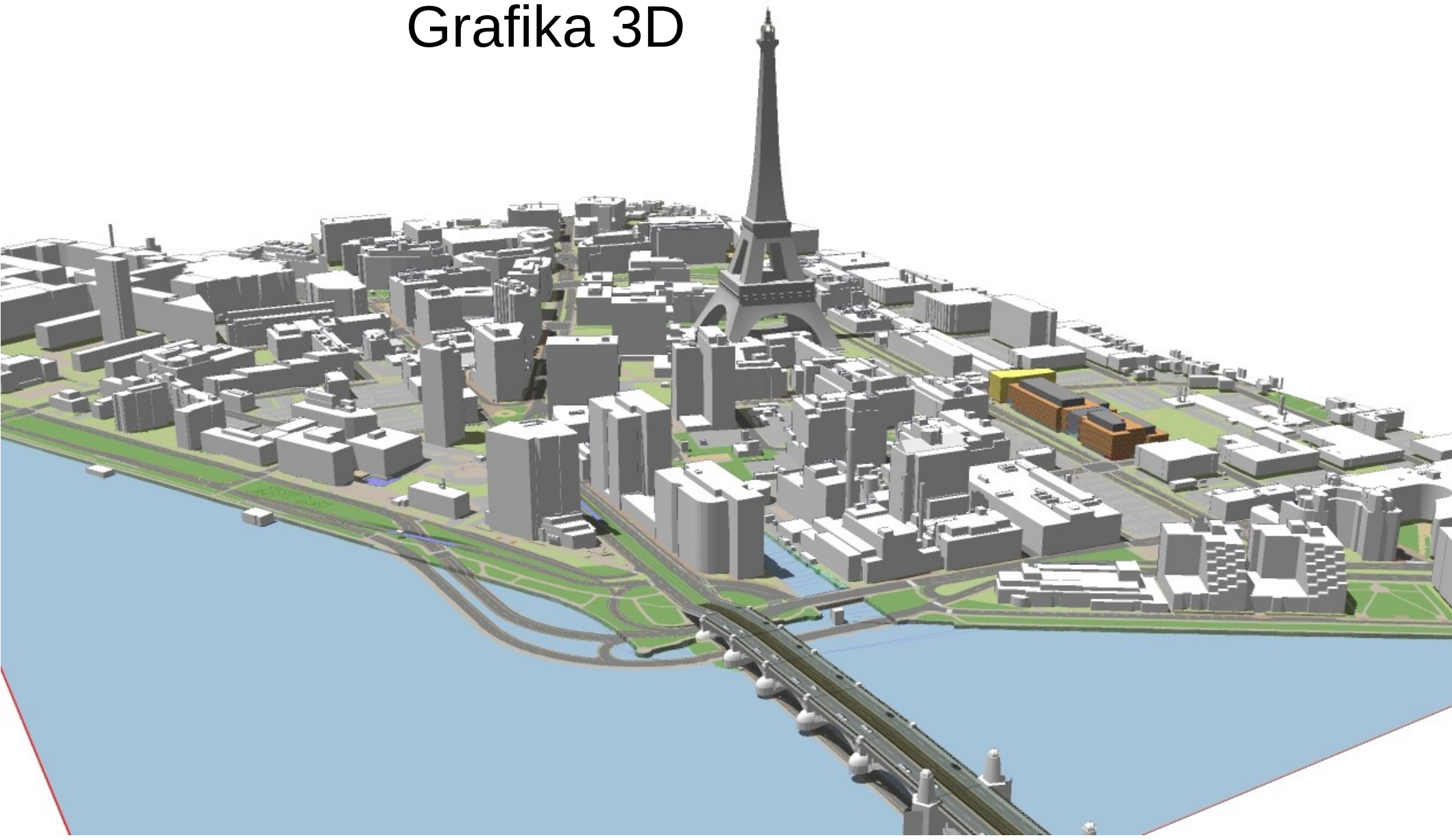

Grafika 3D

Plan wykładu

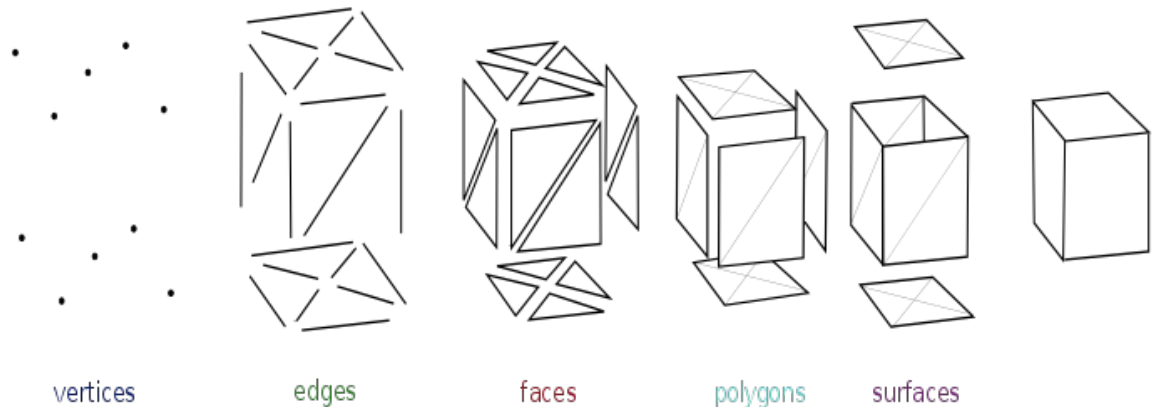
- Struktura obiektu 3D
- Układy odniesienia
- Materiały i tekstury
- Światła i cienie
- Scena i kamera
- Rendering
- Multimedia

Typy obiektów 3D

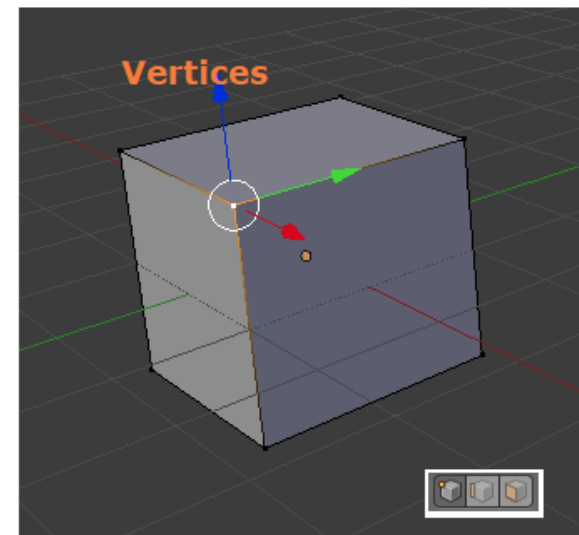
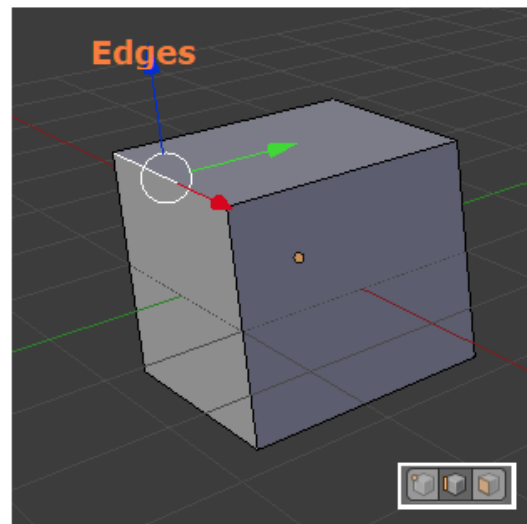
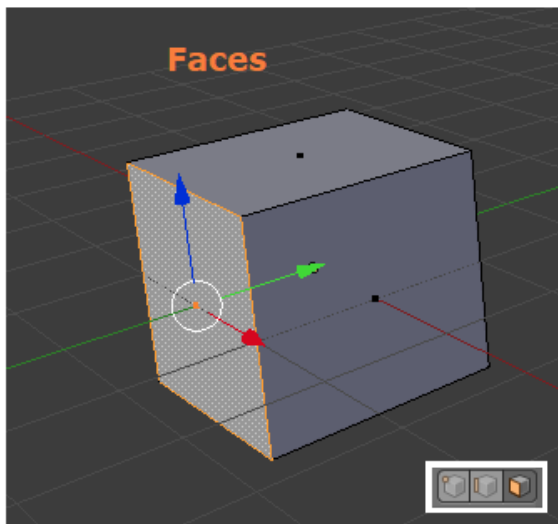
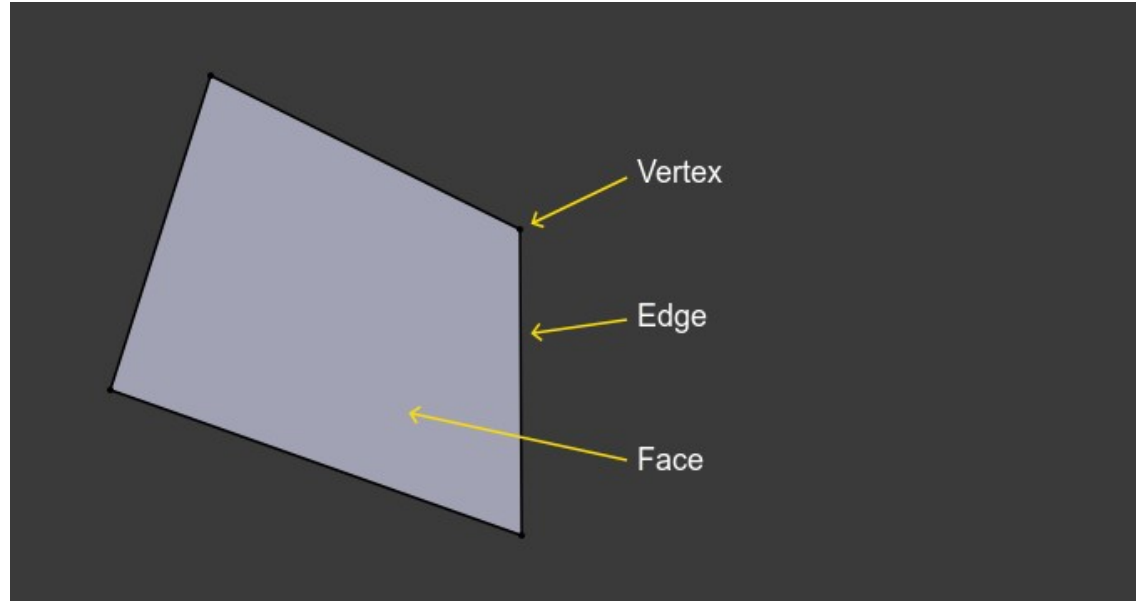
- Pełne – definiowany jest każdy element obiektu zarówno widoczny jak i niewidoczny (voxel). Stosowane są w symulacjach, inżynierii i badaniach medycznych, posiada rzeczywistą objętość
- Skorupowe – definiowana jest jedynie powierzchnia modelu, siatka, stosowane w grafice 3D. Powierzchnie nie mają grubości. Są stosowane również w wizualizacji kartograficznej

Składowe obiektu

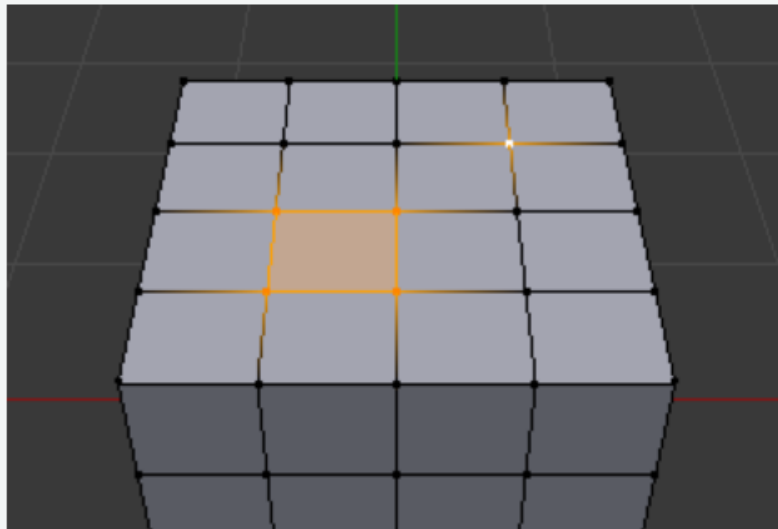
- Wierzchołki
- Linie
- Ścianki
- Poligony
- Powierzchnie
- Obiekty

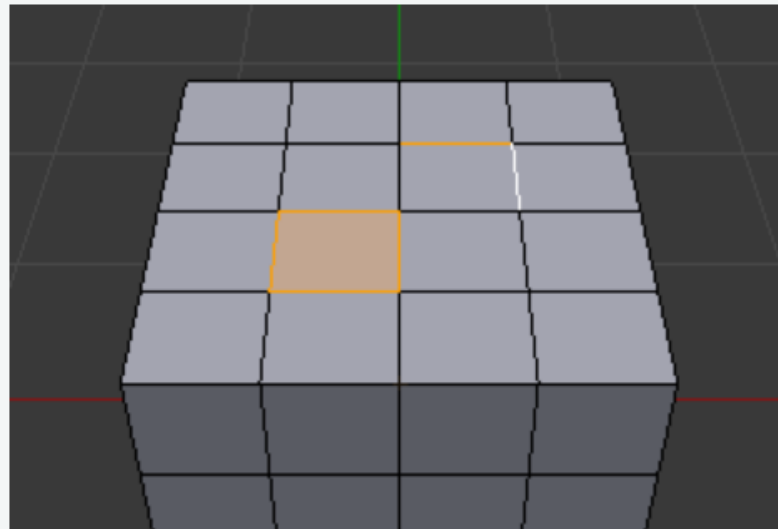
Definiowanie obiektu 3D

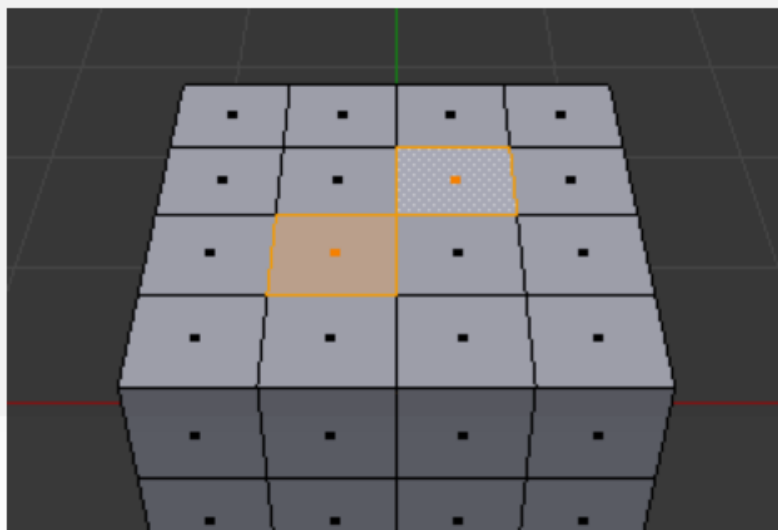
Relacje pomiędzy składowymi

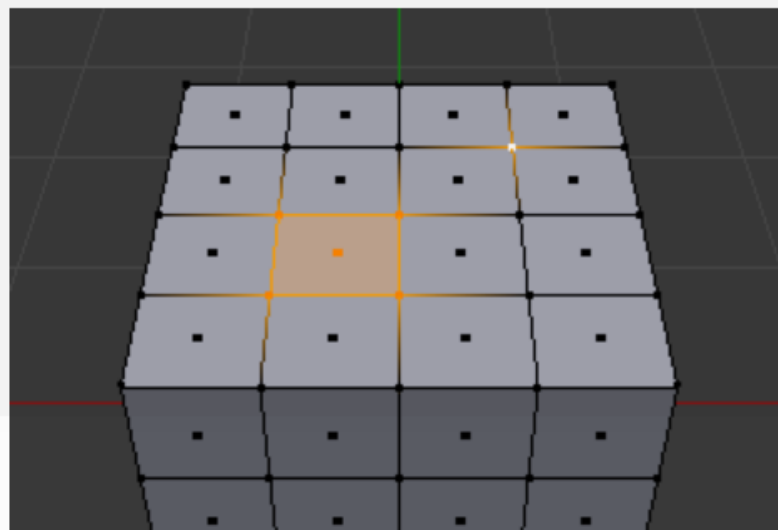
Vertex mode example.

Edge mode example.

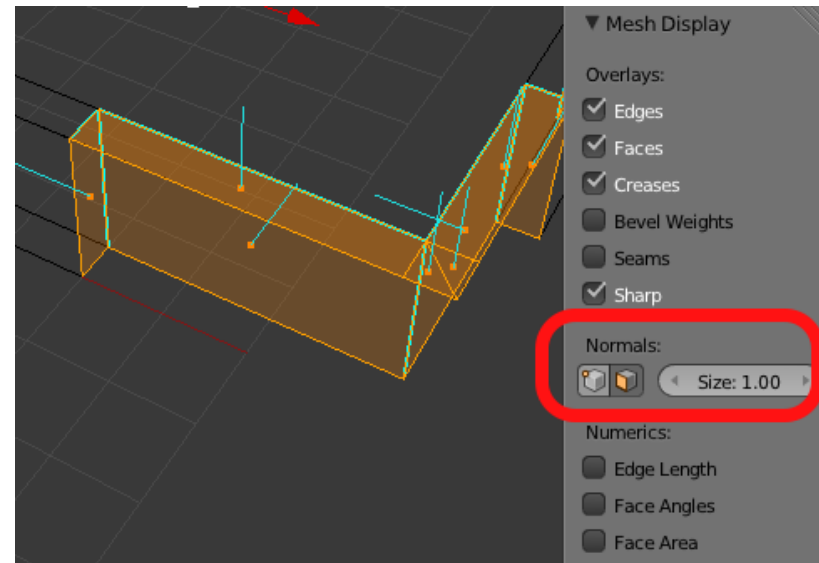
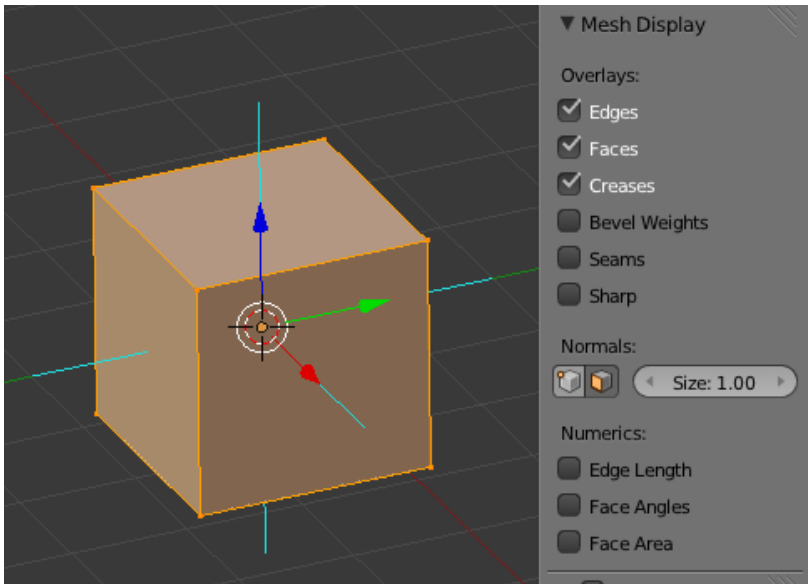
Face mode example.

Mixed mode example.

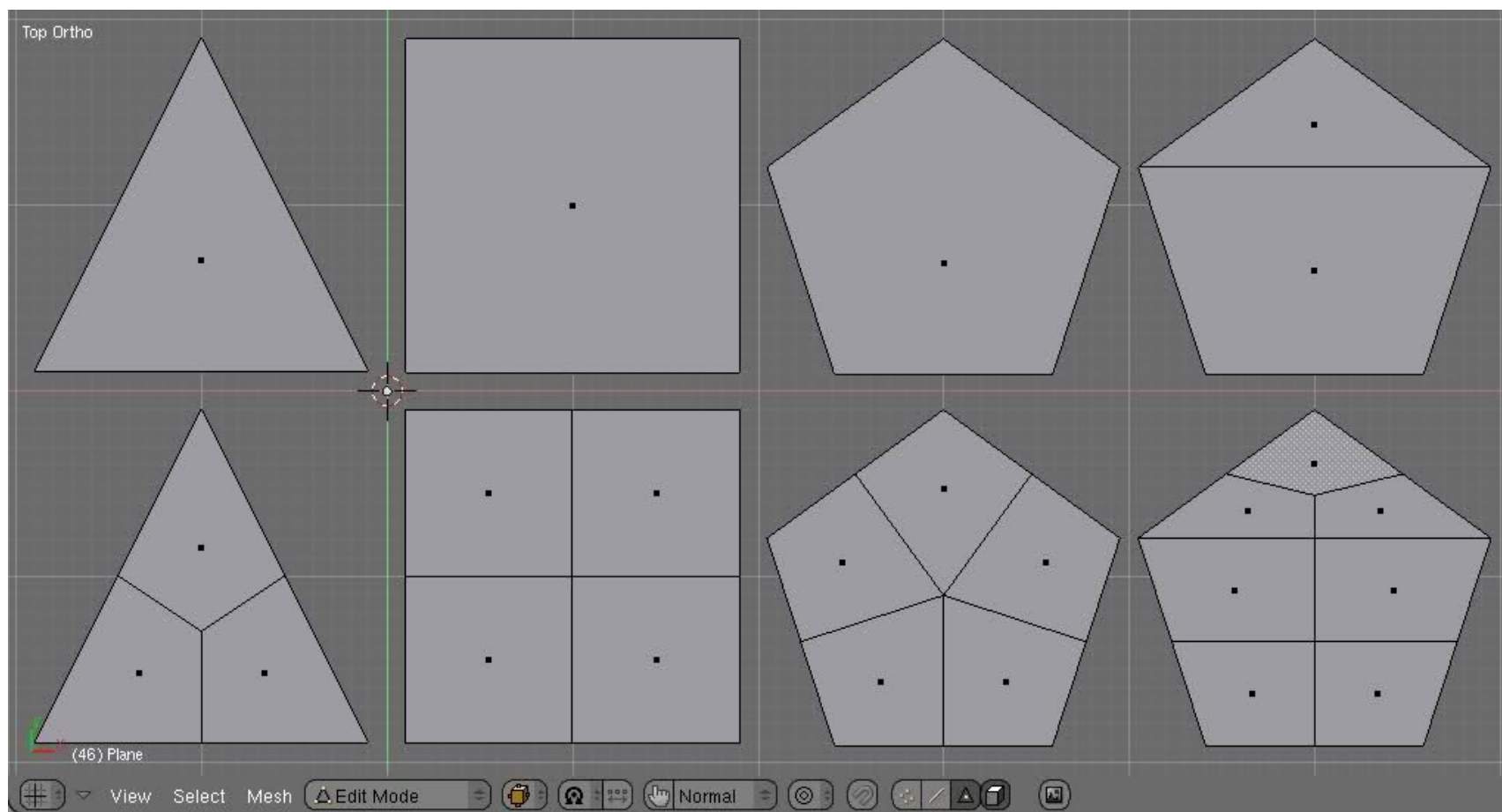
Normalne

- Linie prostopadłe do powierzchni poligonu/ścianki Definiują widoczność powierzchni ścianki

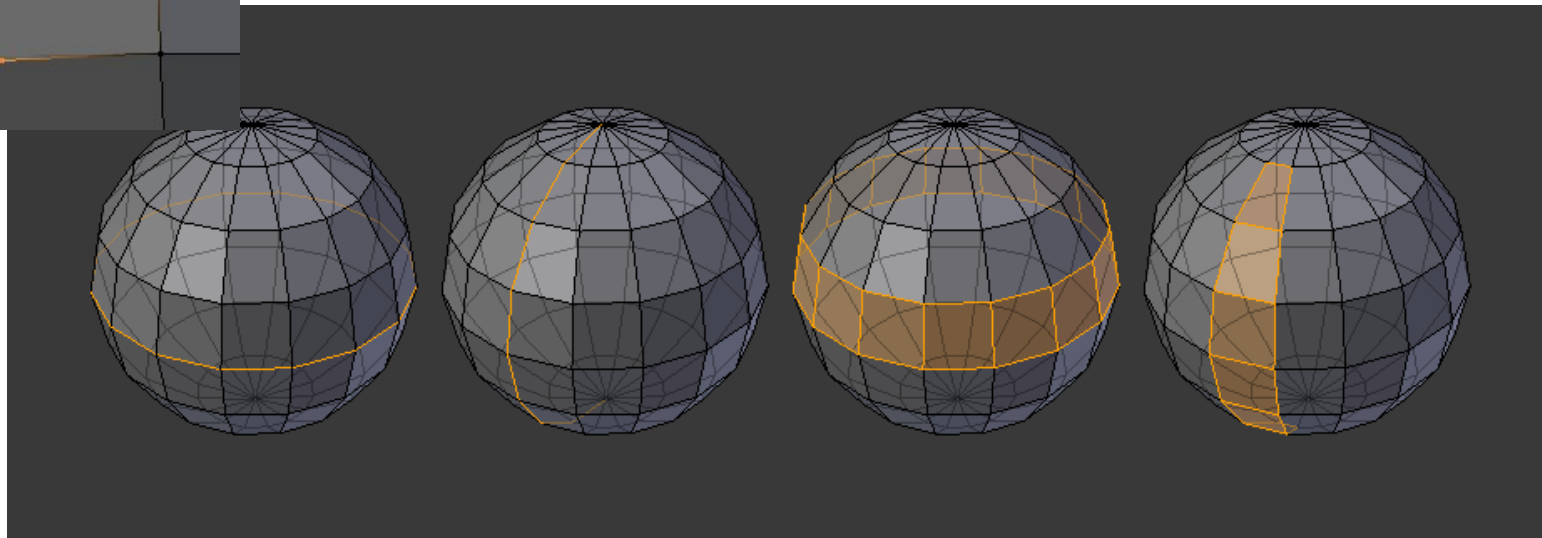
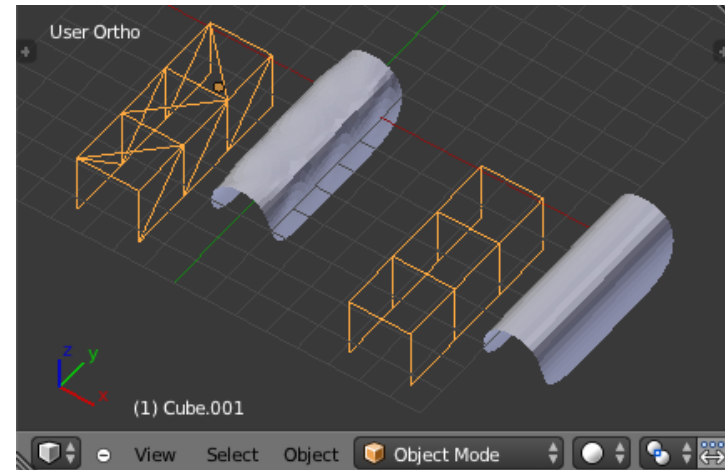
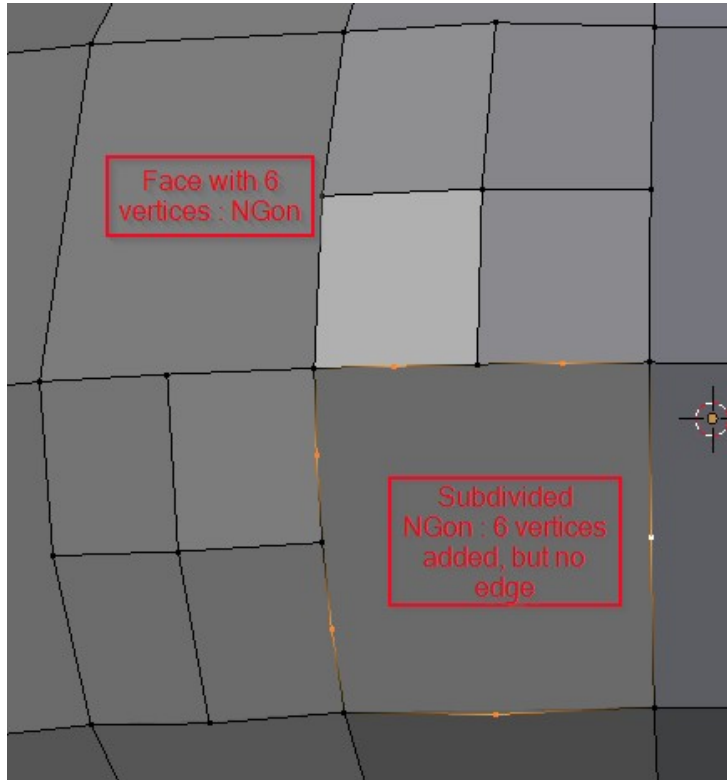

Topologia obiektu 3D

- Tylko topologia czterokątna (quad) zapewnia prawidłowe zarządzanie obiektami 3D

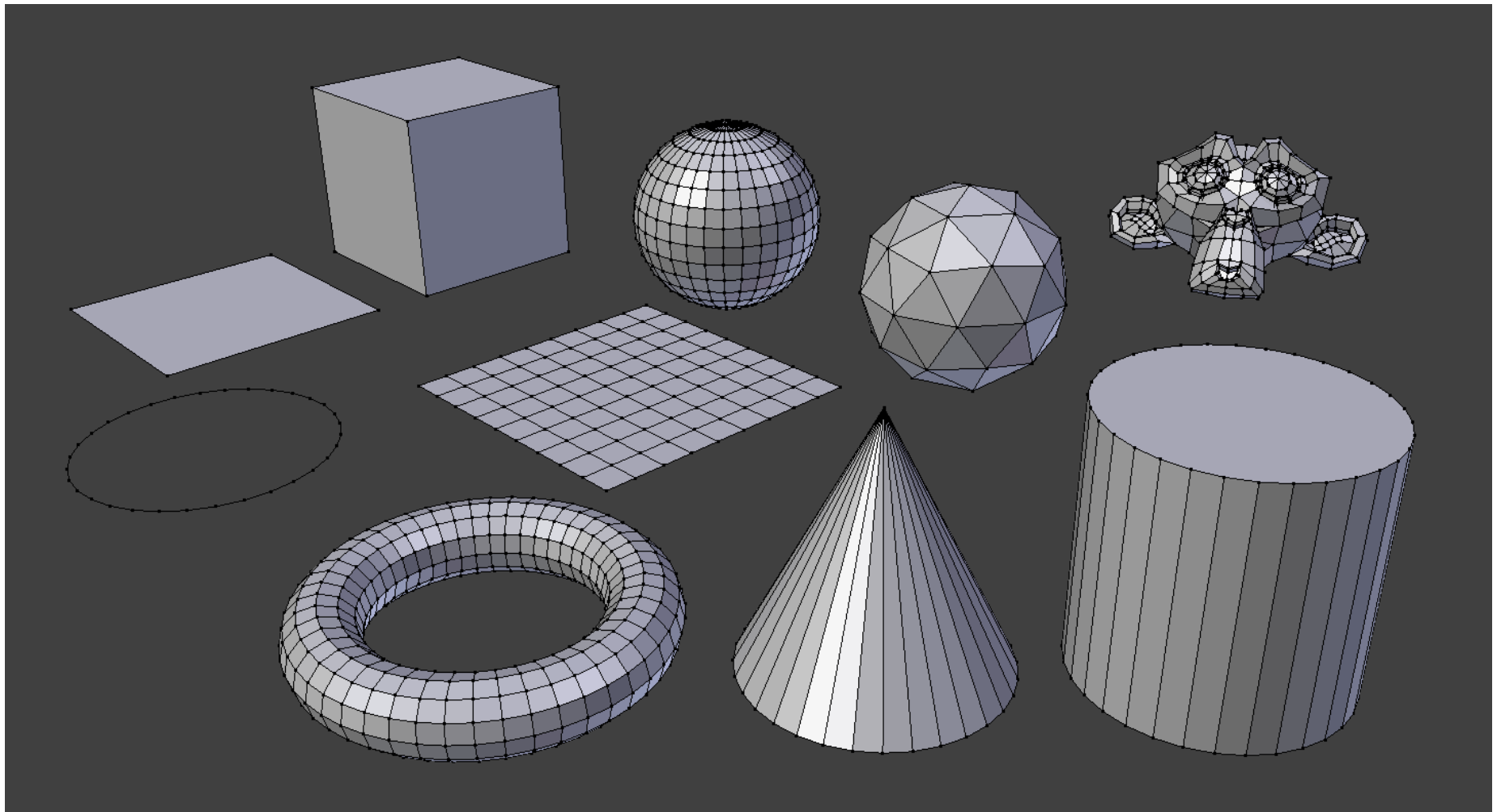

Błędne topologie

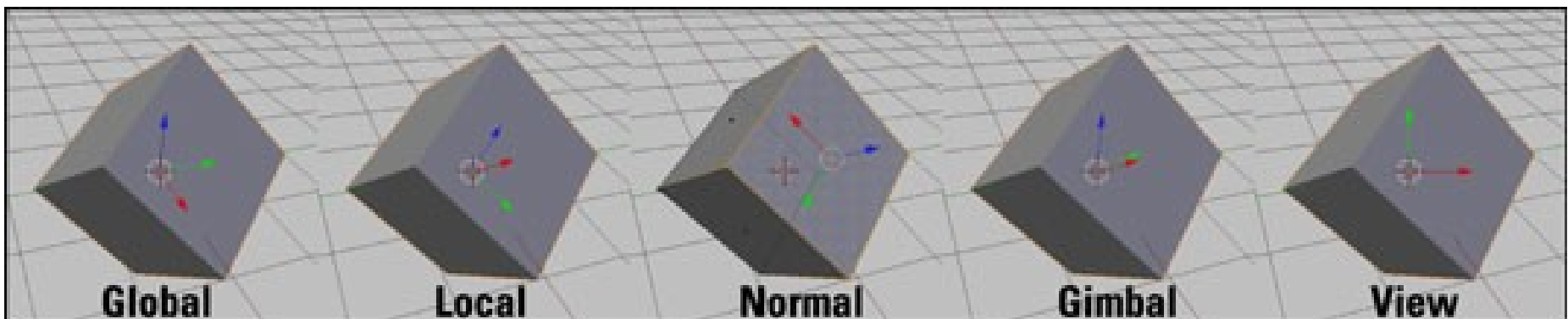
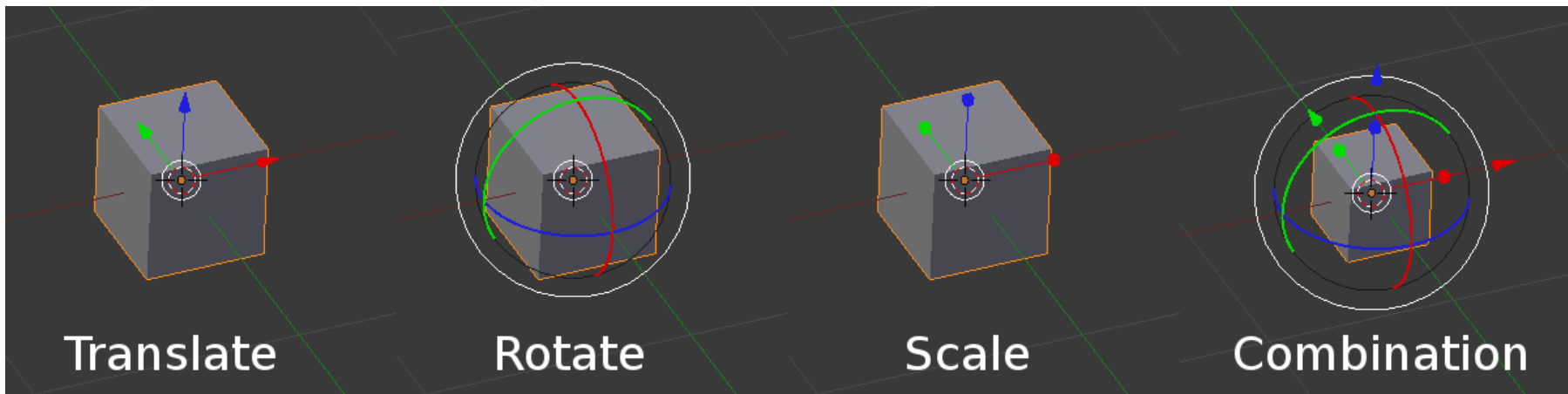
Obiekty parametryczne

- Każdy system 3D wprowadza własny zestaw obiektów parametrycznych

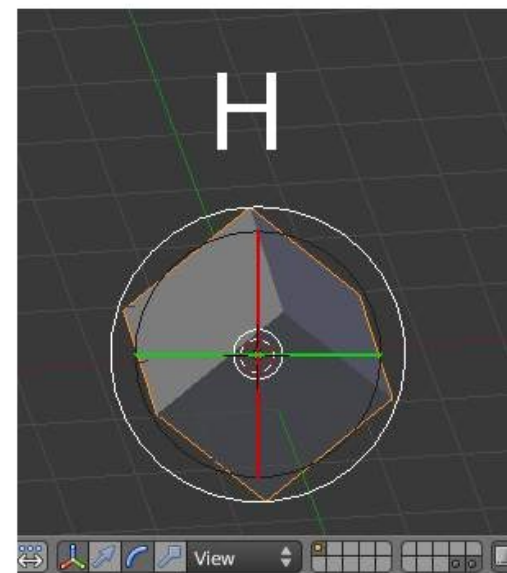
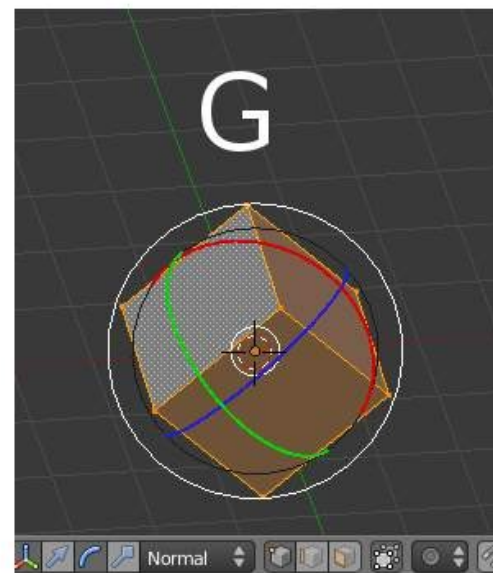
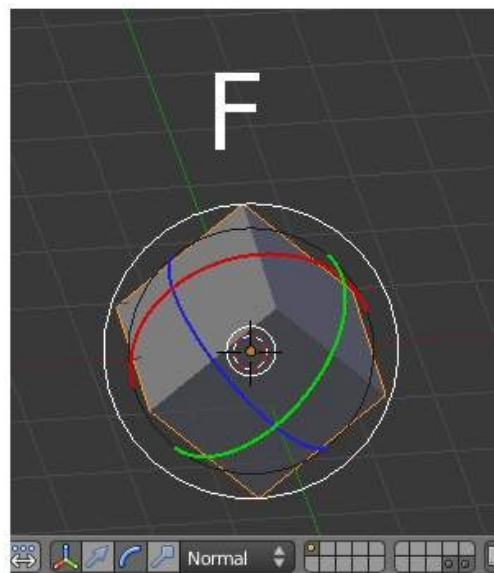
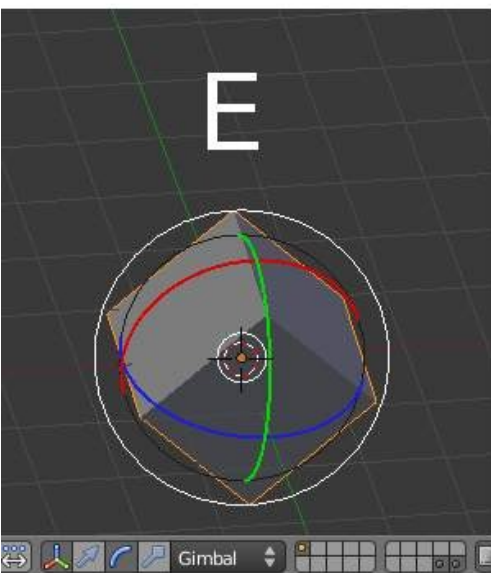
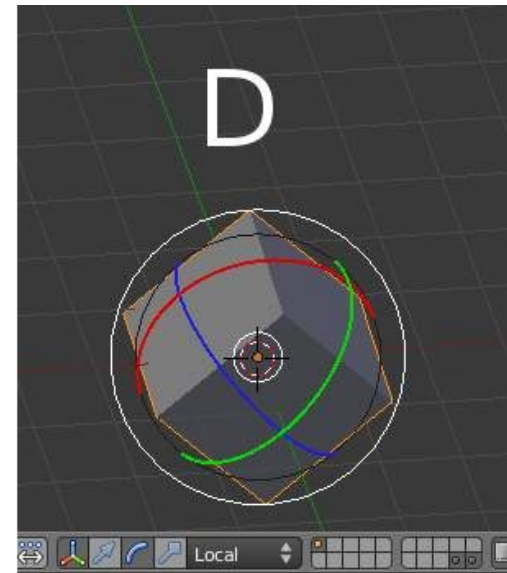
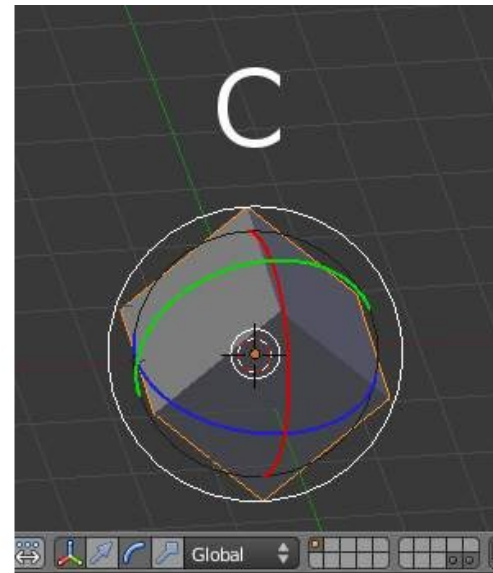
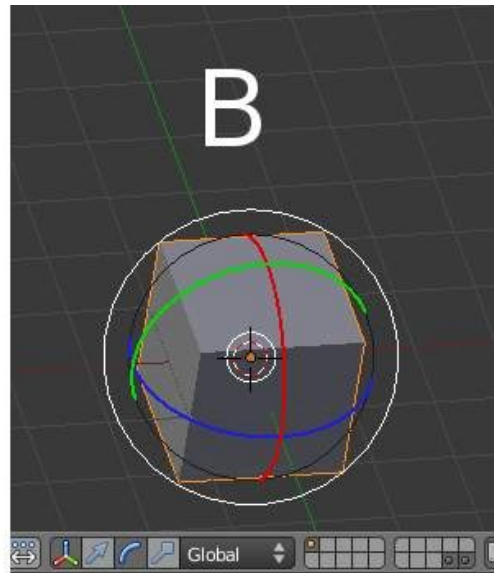
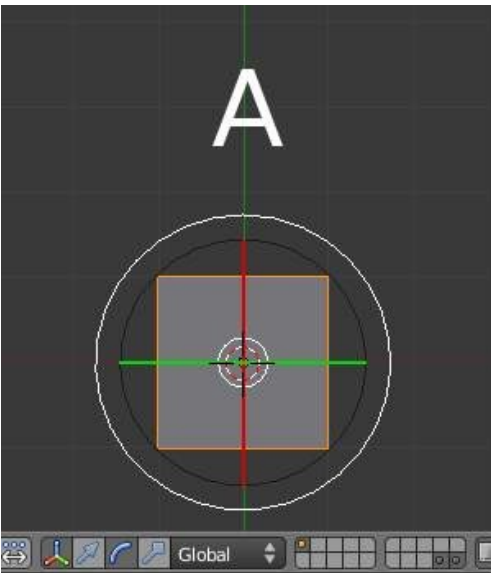

Systemy odniesienia i transformacje

- W grafice 3D możemy korzystać z kilku różnych systemów w nawigacji i transformacji obiektów

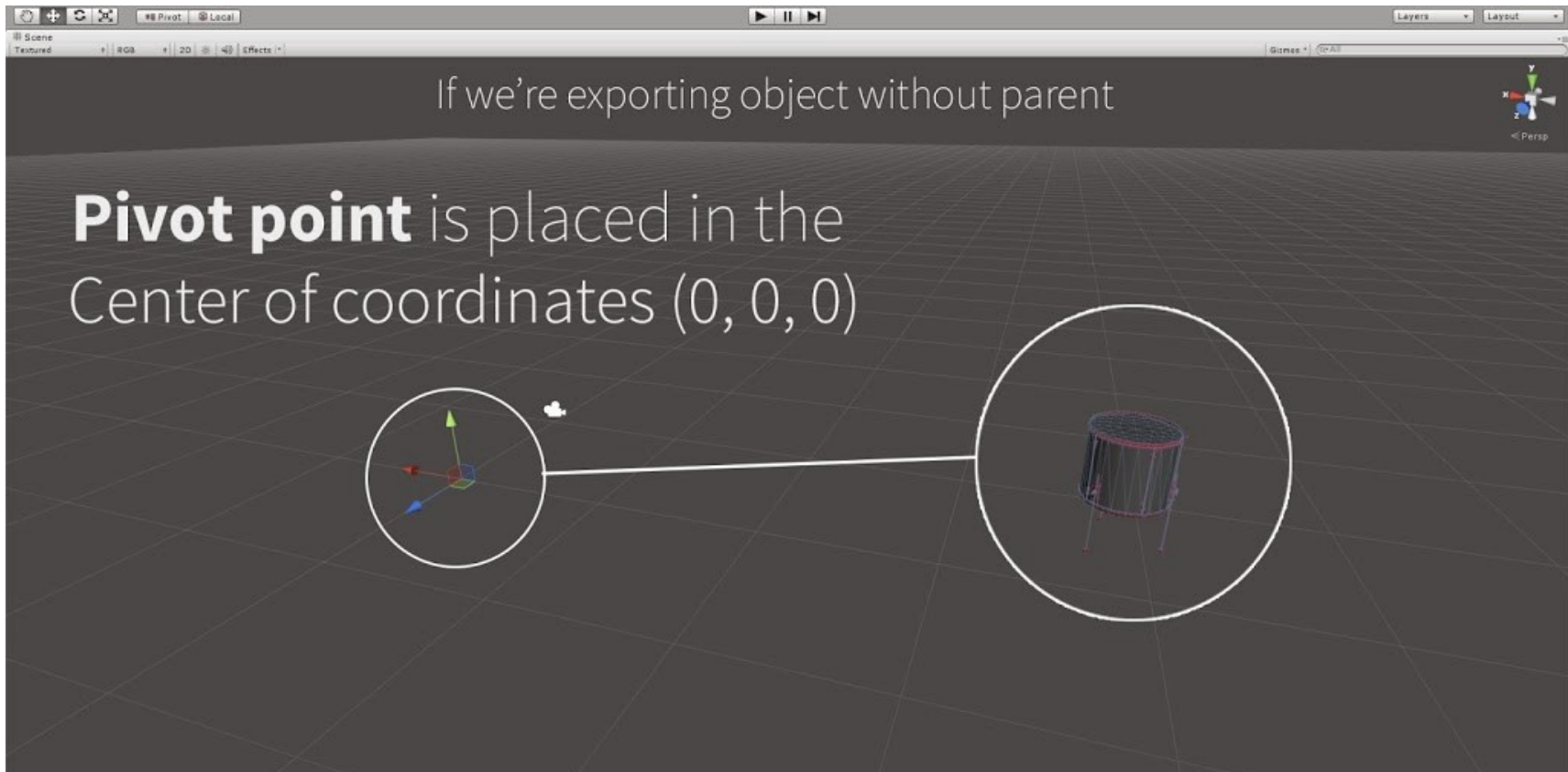

Działania transformacji

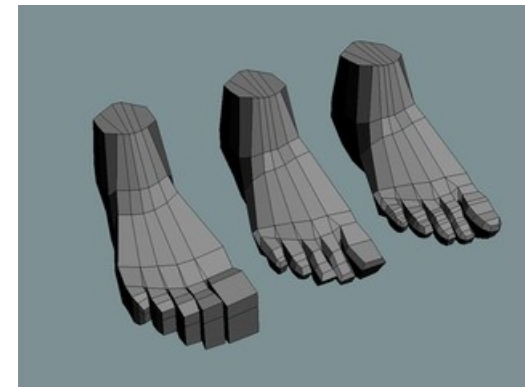
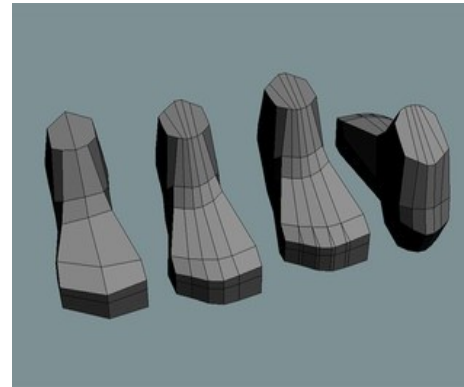
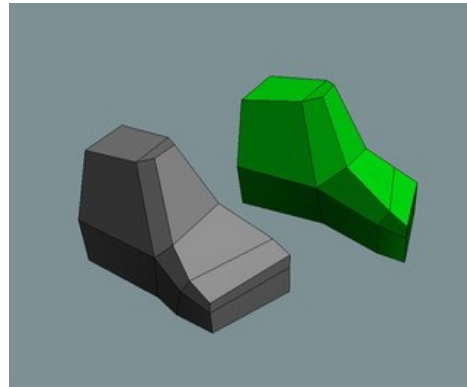
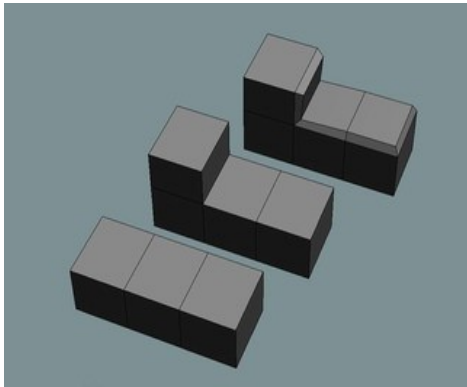
Transformacje względem innego obiektu

- Transformacje można wykonywać również względem innego obiektu (przeniesienie środka transformacji)

Modelowanie siatek

- obiekty siatkowe mogą zostać poddane modyfikacji zarówno poprzez zastosowanie globalnego modyfikatora jak i modelowanie siatki na poziomie obiektów podstawowych: węzłów, krawędzi, poligonów

Skanery 3D

- urządzenia analizujące otoczenie lub obiekt i zapisujące je w postaci obiektów trójwymiarowych. Skanery rejestrują kształt oraz kolor obiektów

Materiały

Materiał jest to definicja wizualnych własności powierzchni obiektu (substancji). Na definicję materiału składa się wiele cech, ale do najważniejszych należą:

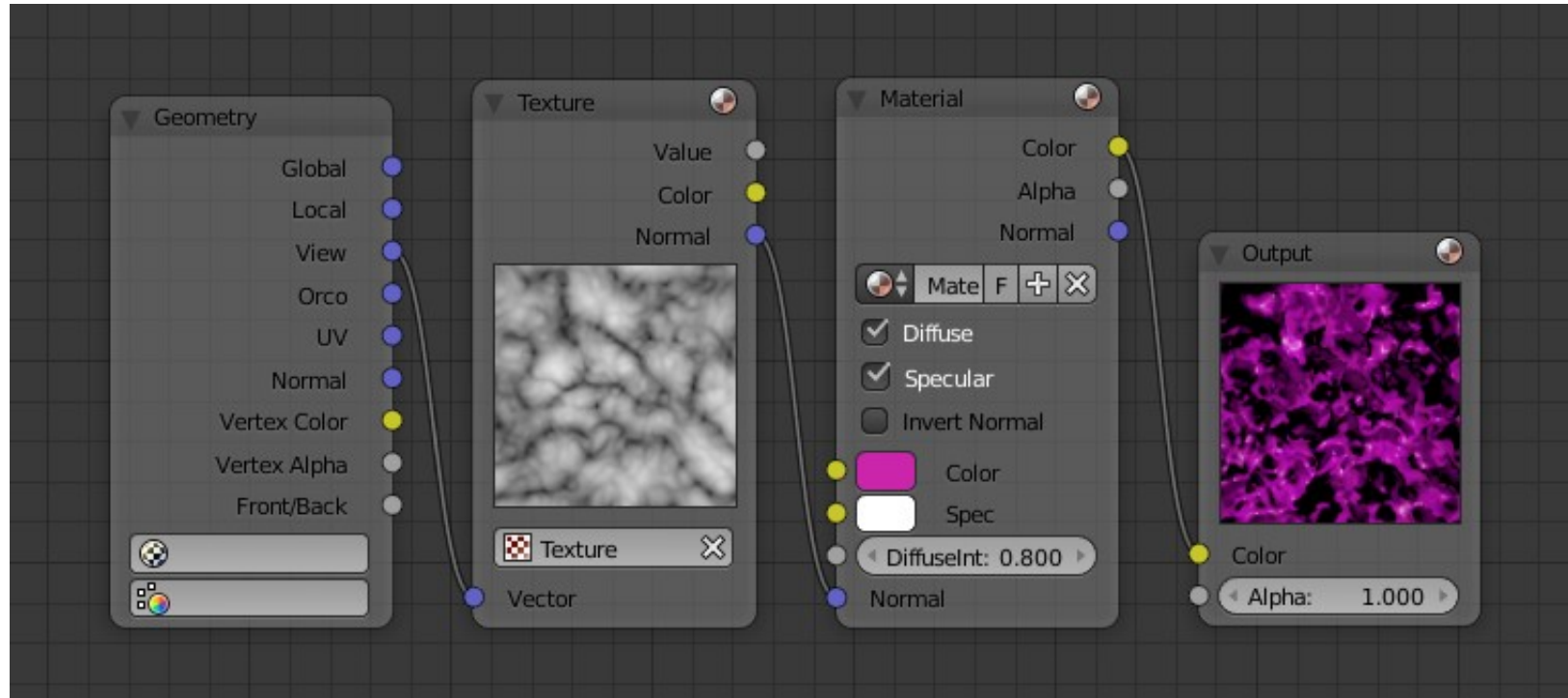
- Kolor (odbicia i rozpraszania)
- Wskaźnik odbicia/przenikania (IOR)
- Poziom odbicia/przeźroczystości
- Jasność/świecenie
- Przeźroczystość
- Metaliczność
- Rozpraszanie

Tekstury

- Cechy materiału mogą być definiowane poprzez parametry numeryczne, lub mogą być definiowane indywidualnie dla każdego punktu obiektu. W tym drugim przypadku mówimy o teksturach
- Tekstury to warstwy, które wpływają na poszczególne własności materiału. Mogą być:
 - Proceduralne – z reguły wbudowane, wyliczane na podstawie formuł
 - 2D, obrazy – wymagają naniesienia (mapowania) obiektu 2D na powierzchnię obiektu 3D

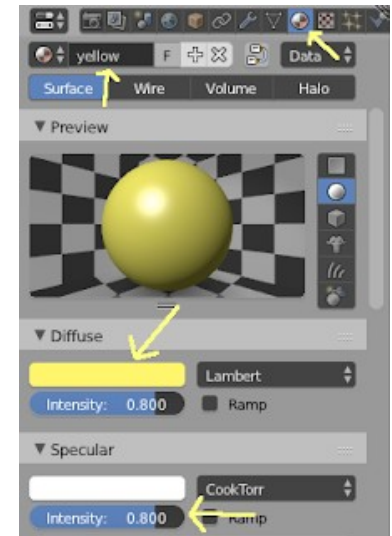
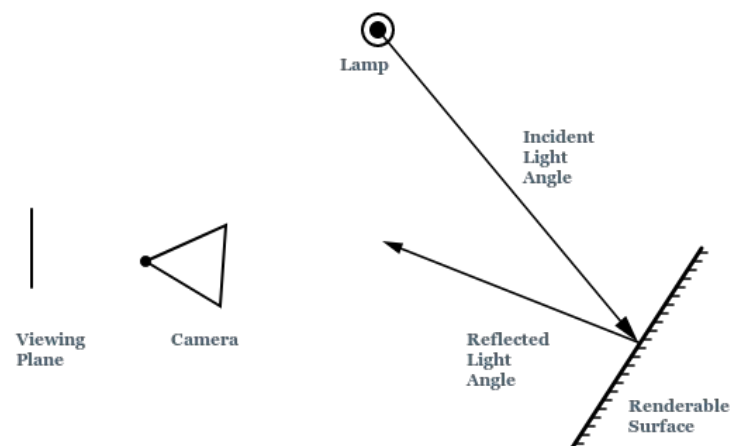
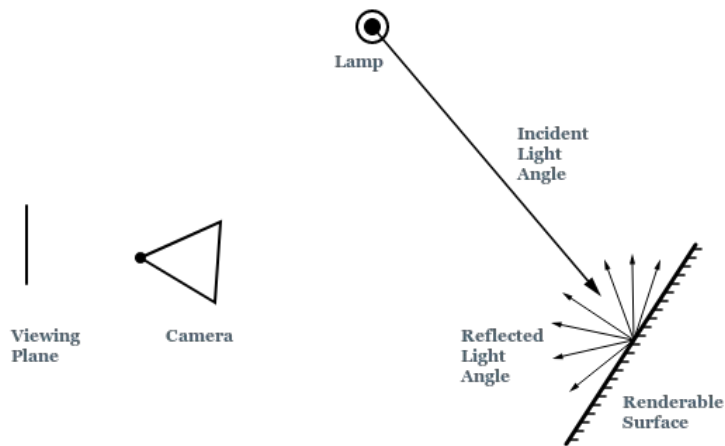
Materiał i tekstura

- Tekstura definiuje wybrane właściwość(i) materiału

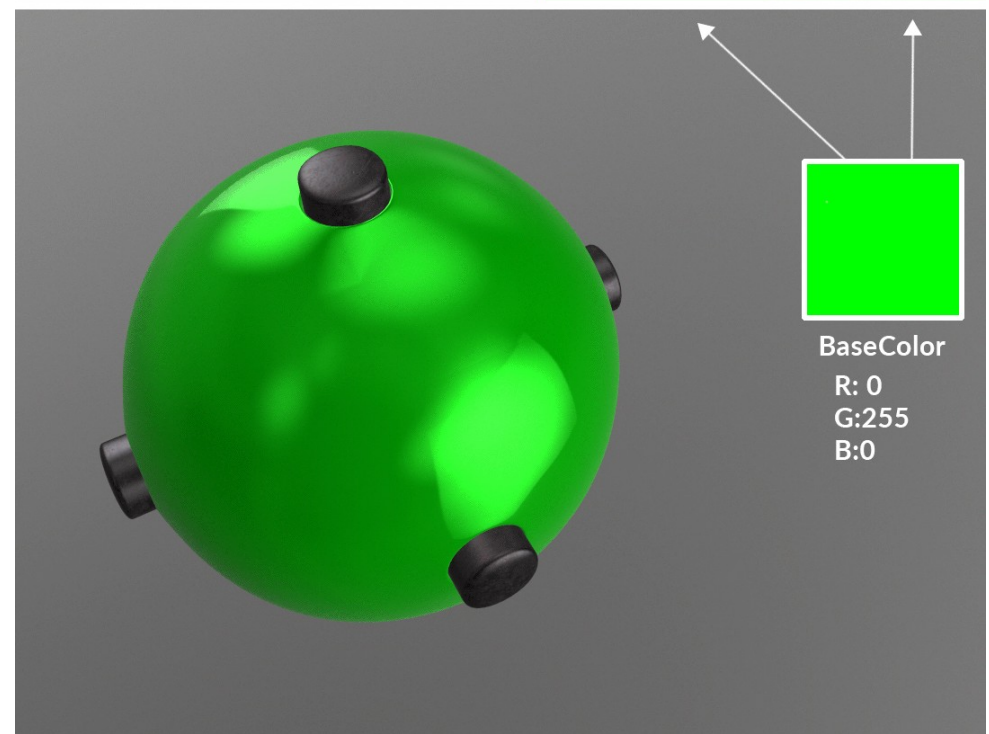
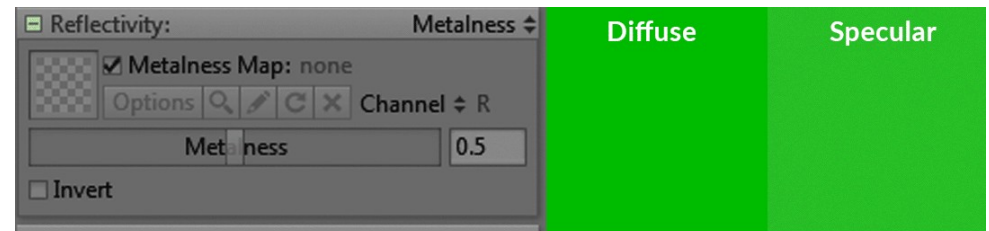
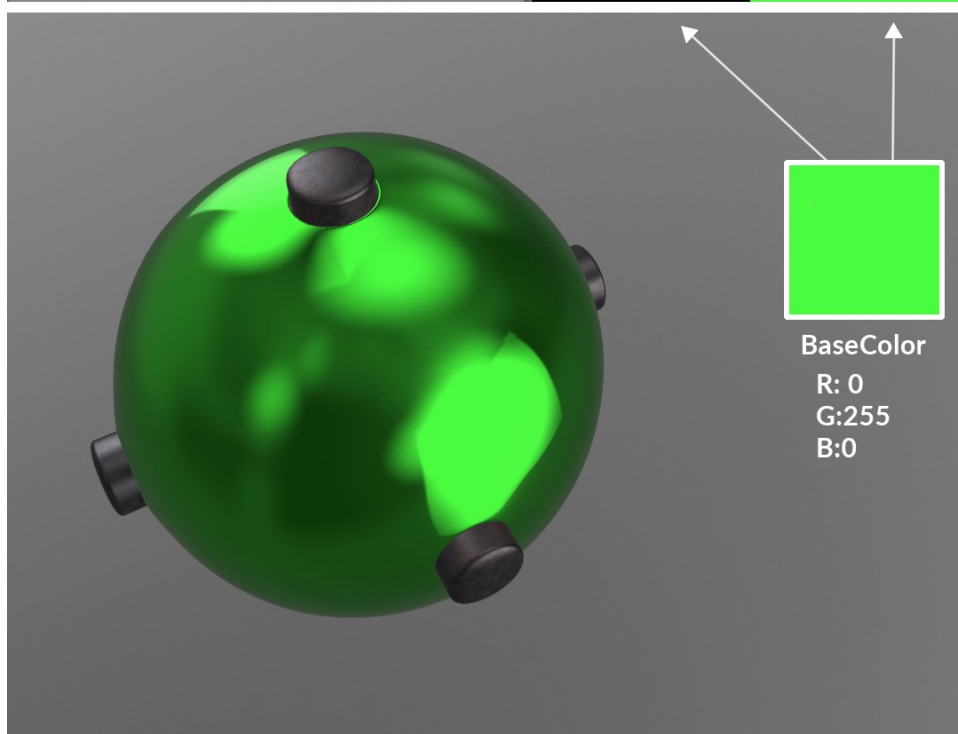
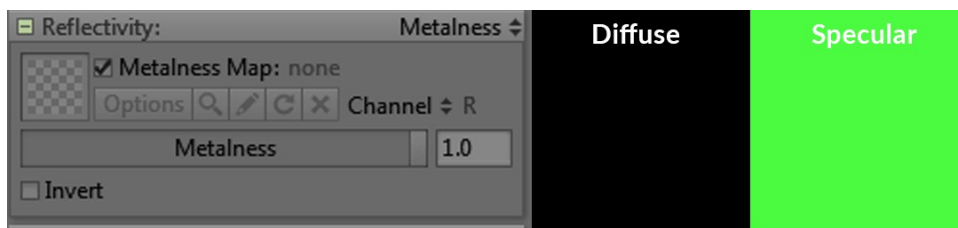

Kolor

- Jest najważniejszą częścią materiału i zawiera dwie główne składowe: kolor w miejscu bezpośredniego odbicia (specular) i kolor światła rozproszonego (diffuse)

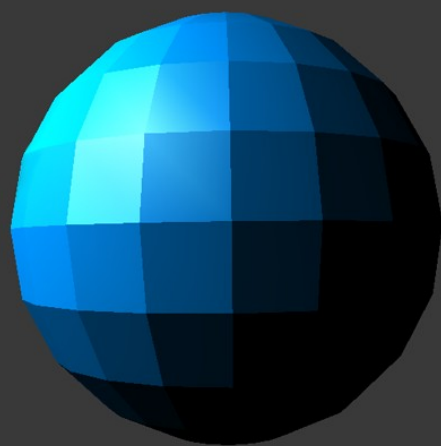

Metaliczność i niemetaliczność

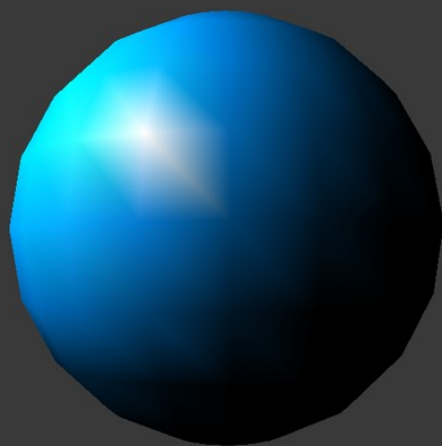

Cieniowanie (shaders)

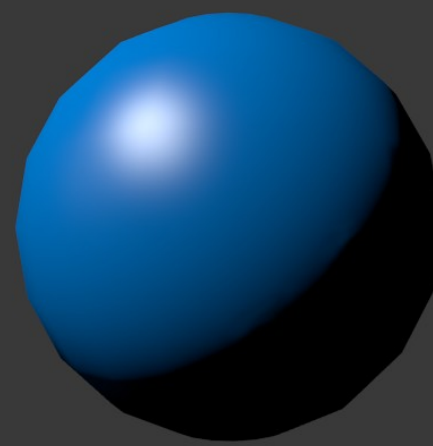
- Shadery to skrypty pisane w specjalnych językach które opisują własności pikseli na podstawie własności ścian i wierzchołków. Zastąpiły modele proste tekstur/oświetlenia. Poza podstawowymi elementami pozwalają na zastosowanie dodatkowych efektów – odbicia, przenkania, przemieszczenia, rozmycia i innych

FLAT SHADING

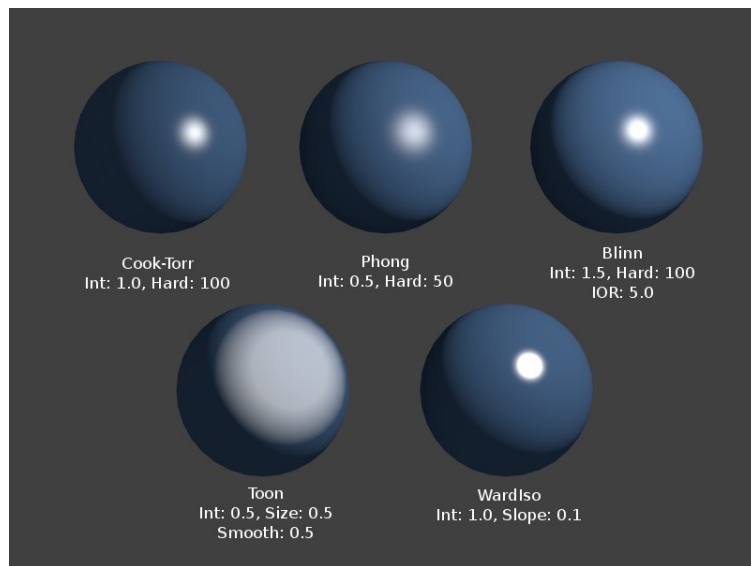
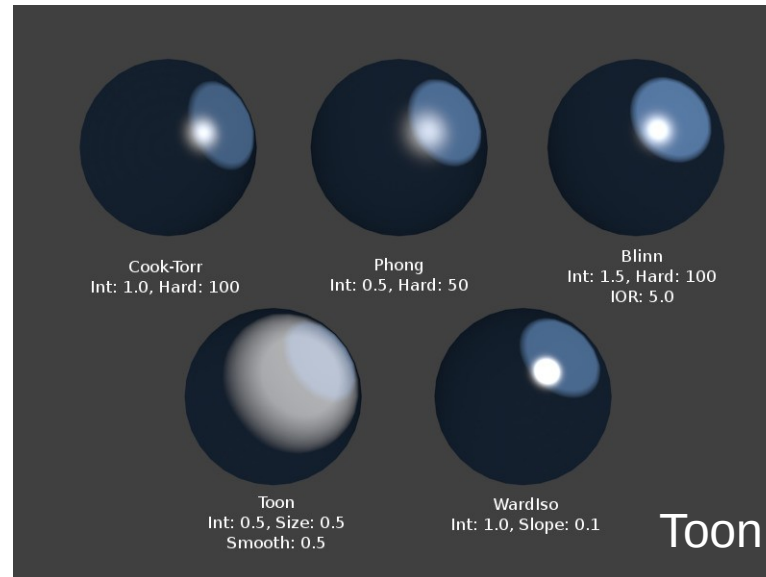
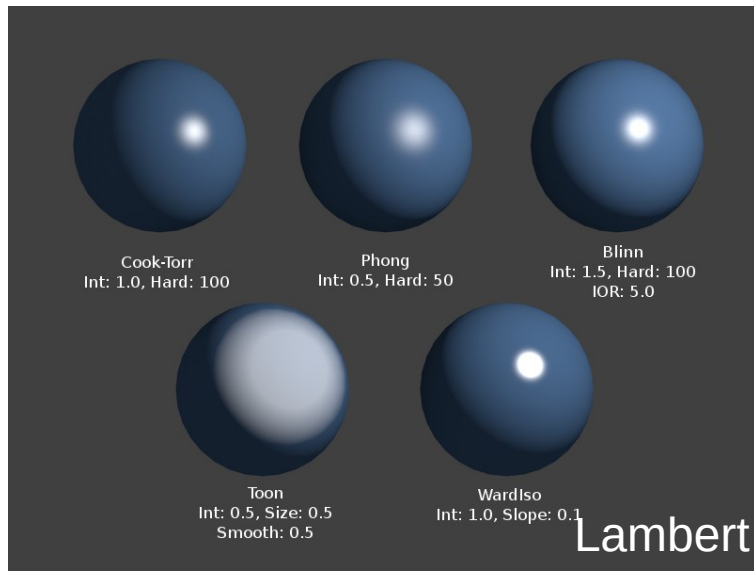

GOURAUD SHADING

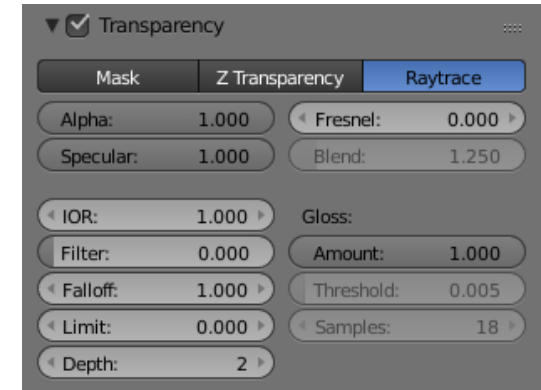
PHONG SHADING

Promieniowanie rozproszone i odobite w różnych shaderach

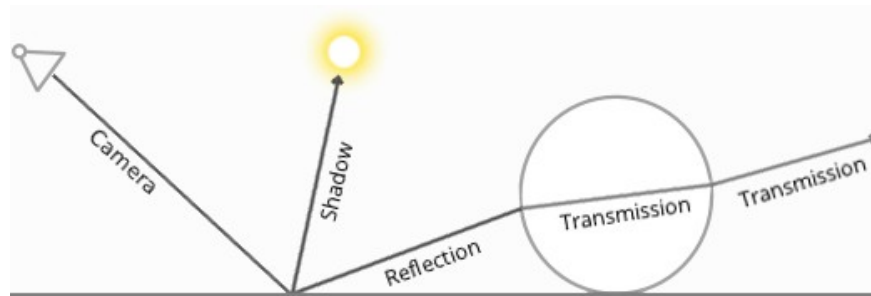

Przeźroczystość i odbicie

- Stopień przeźroczystości
- Wskaźnik załamania
- Odbicie
- Efekty kaustyczne

Wskaźnik odbicia/przeźroczystości

Gases

- Air
- Carbon Dioxide
- Oxygen

Common Liquids

- Alcohol
- Milk
- Oil, vegetable (50° C)
- Shampoo
- Water (0° C)
- Water (100° C)
- Water (20° C)
- Water (gas)
- Water (35° C, room temp)
- Vodka

Common Transparent Materials

- Glass
- Ice
- Rock Salt

Common Opaque Materials

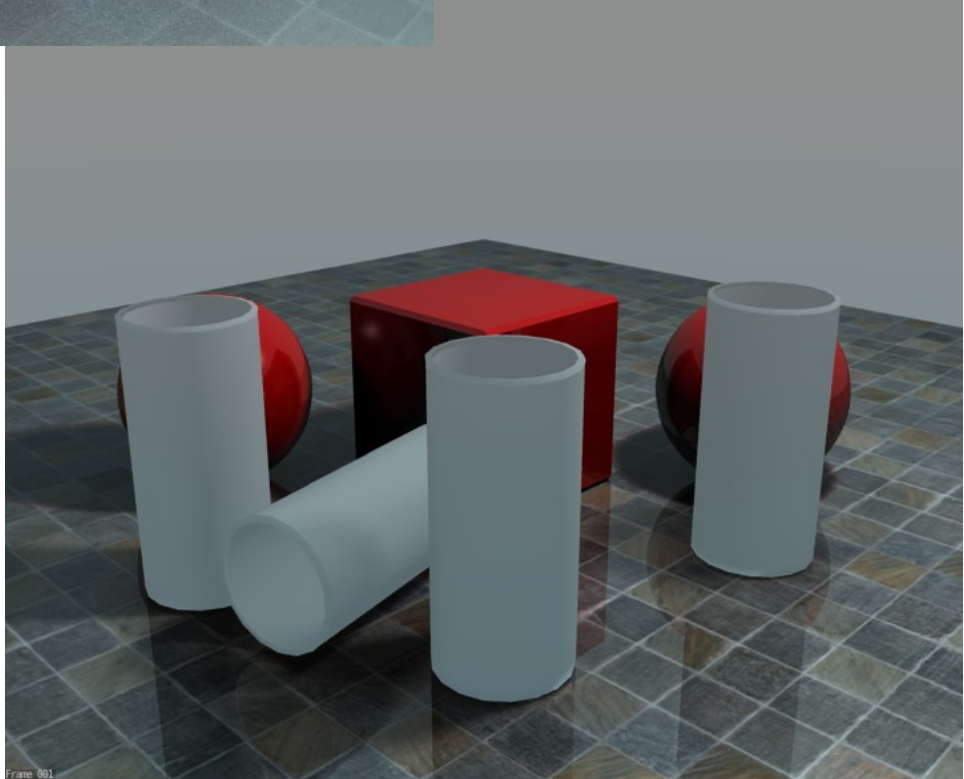
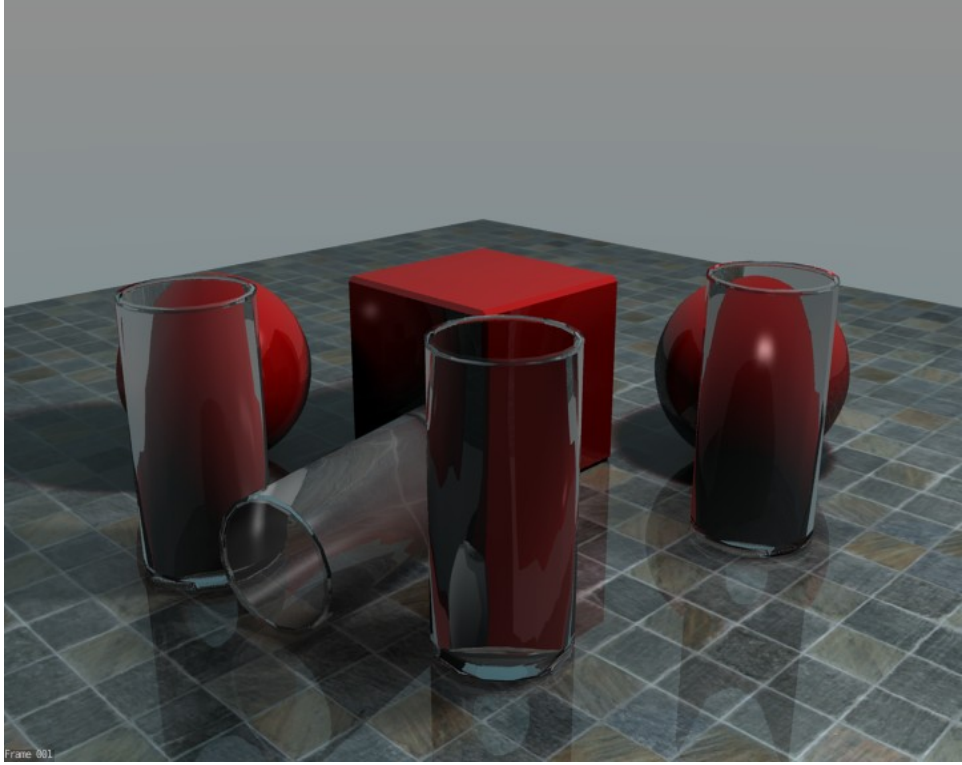
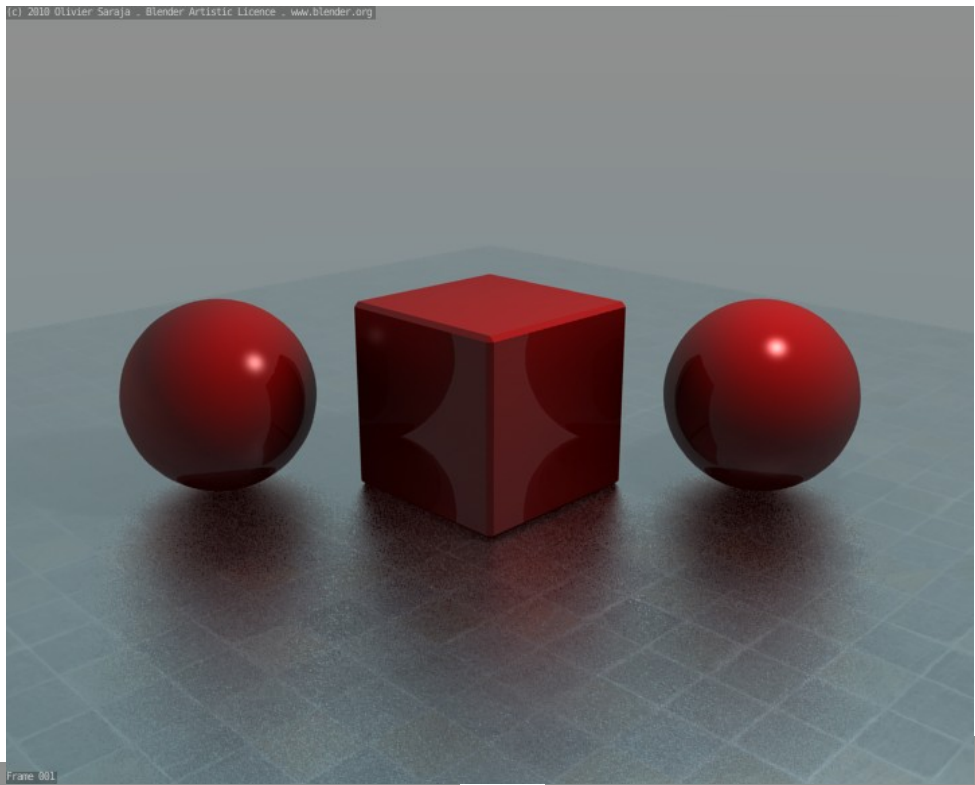
- Asphalt
- Chalk
- Plastic
- Rubber, Natural
- Silicon

Gemstones

- Diamond
- Jade, Nephrite
- Opal
- Ruby

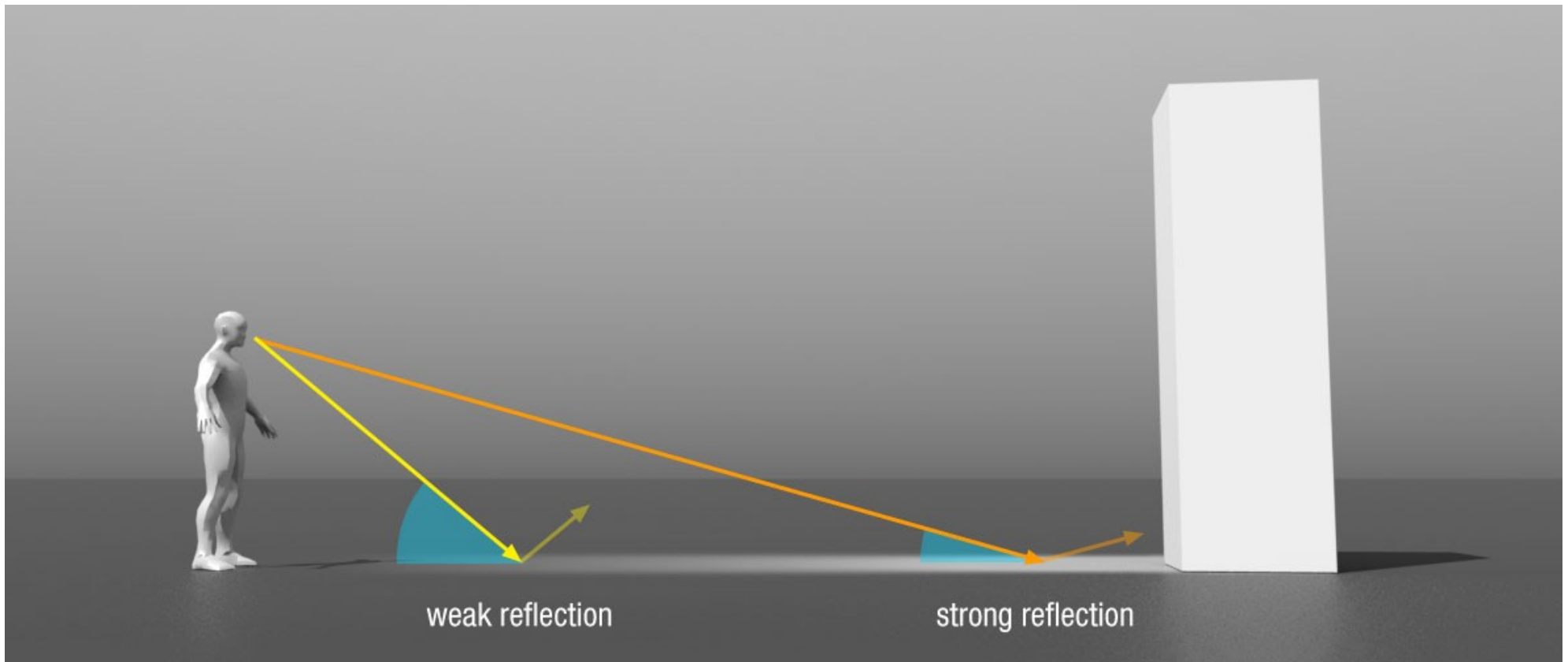
Metals

- Aluminum
- Bronze
- Copper
- Gold
- Iron
- Lead
- Platinum
- Silver
- Steel
- Titanium

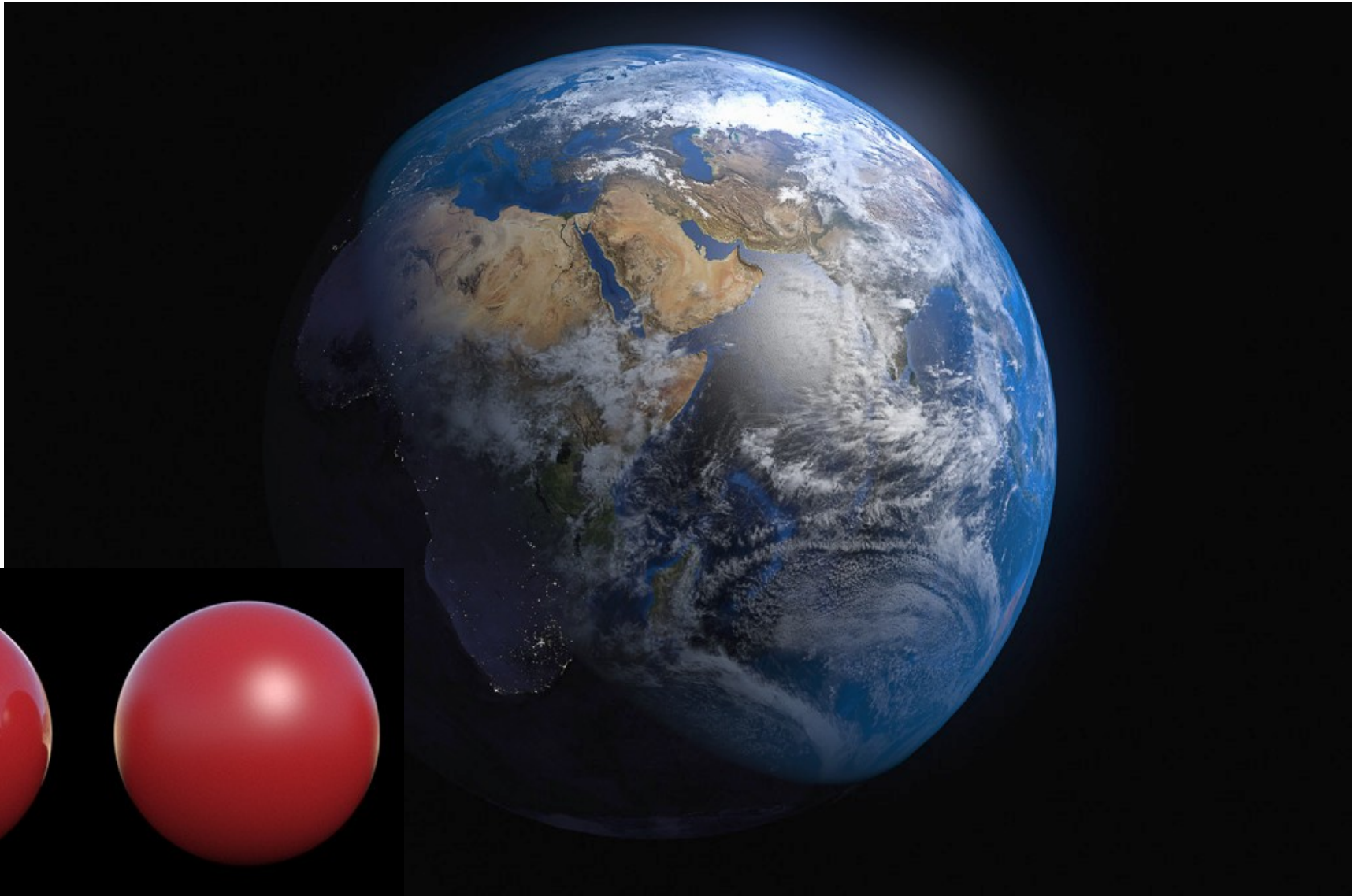

Fresnel

- Zmiana stopnia odbicia zależna od stopnia patrzenia. Im mniejszy kąt tym większe odbicie

Efekt Fresnel dla kuli ziemskiej

Zaawansowane rozpraszanie podpowierzchniowe

Scale: 1.

Scale: 2.

Scale: 3.

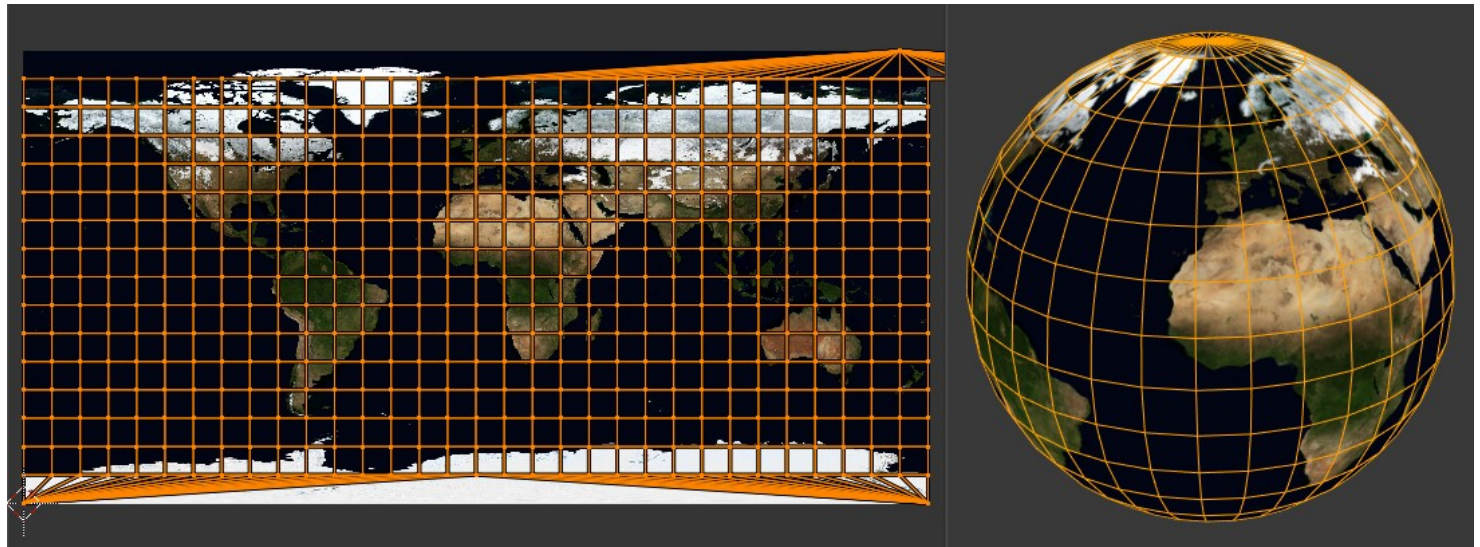
Scale: 4.

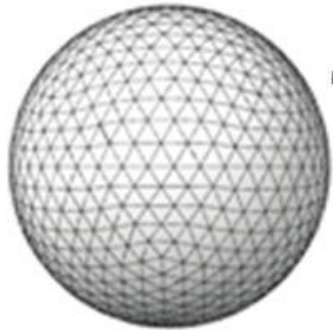
Scale: 5.

Mapowanie tekstur

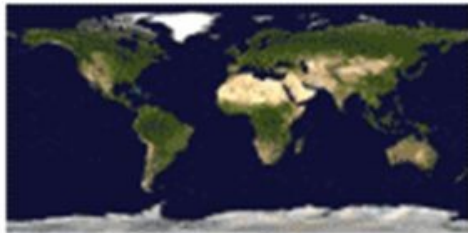
- 2D tekstury nie można bezpośrednio nałożyć na obiekt trójwymiarowy bez zniekształceń
- Aby określić jak tekstura ma być nakładana na obiekt 3D należy przypisać każdy punkt tekstury (UV) do współrzędnych powierzchni obiektu

XYZ na UV

Sphere with no texture

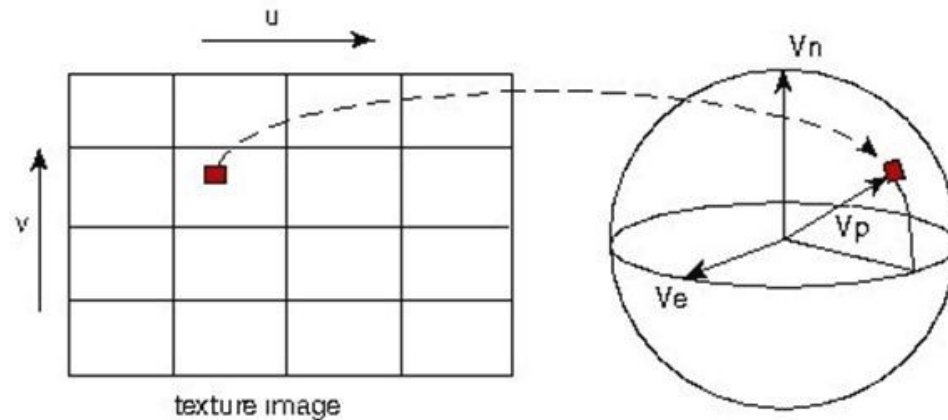

Texture image

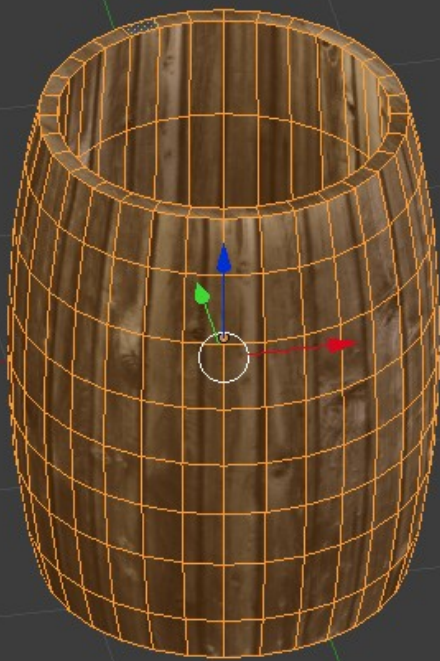
Sphere with texture

Texture Mapping Example

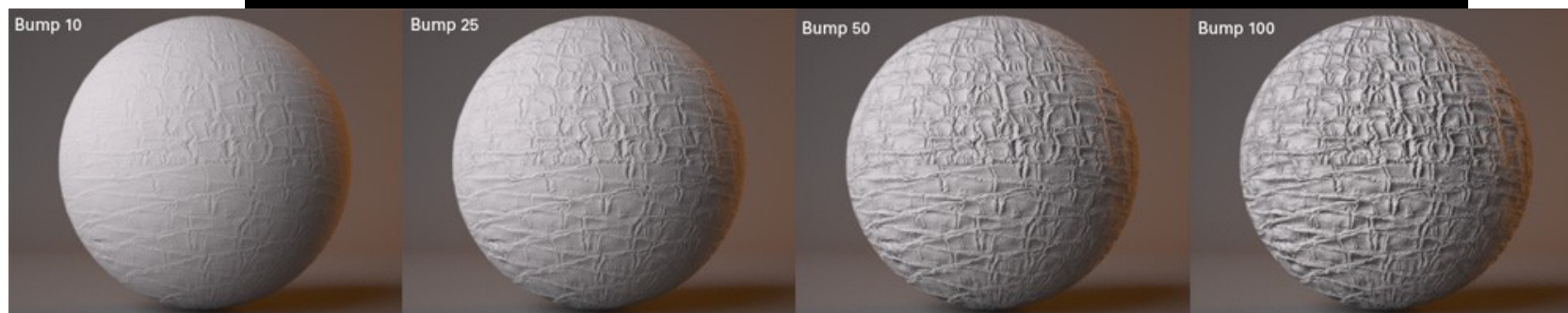
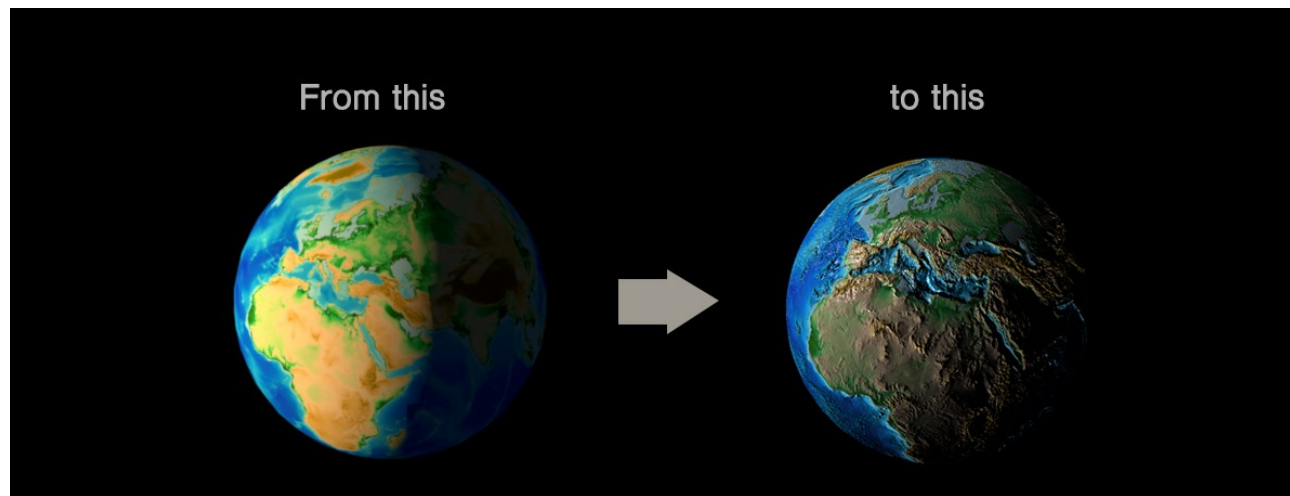
Texture mapping example: painting a world map texture image onto a globe object.

Mapowanie tekstur

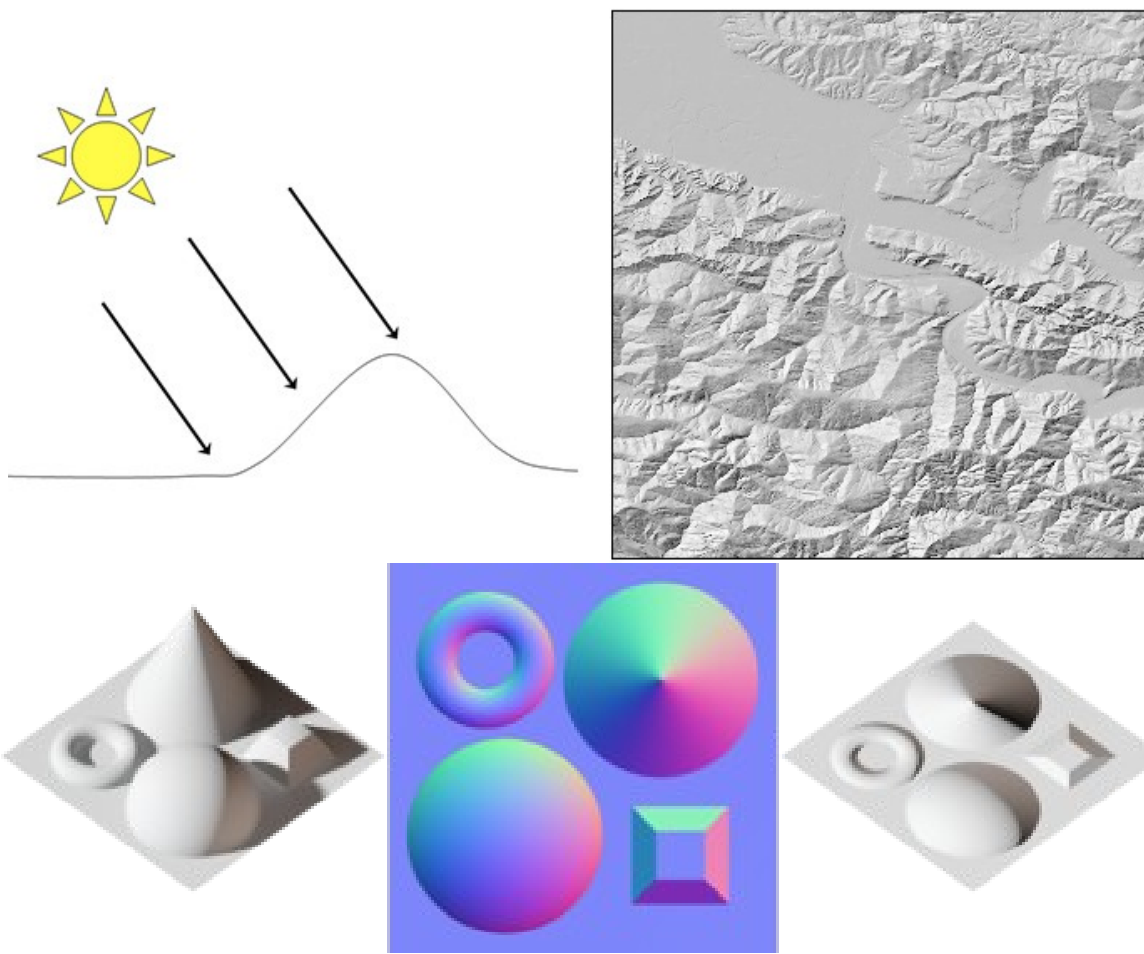
Mapowanie wybojów (normal/bump)

- Pozwala na zwiększenie ilości szczegółów bez zwiększania szczegółowości siatki obiektu 3D
- Intensywność wybojów może być sterowana

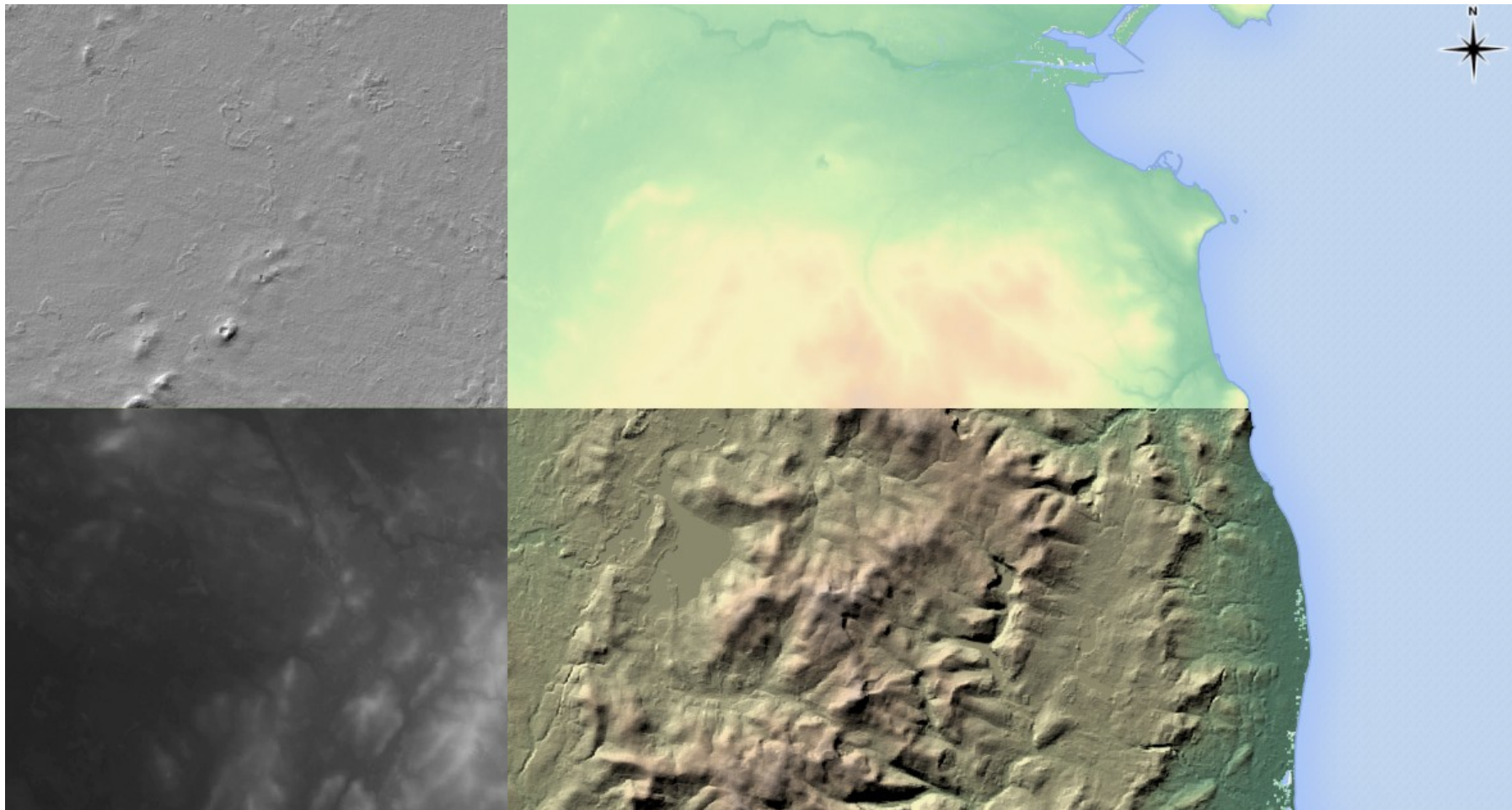
Złudzenie optyczne

- Tworzenie złudzenia wypukłości powierzchni poprzez odpowiednią grę światła i cieni

Cieniowany relief

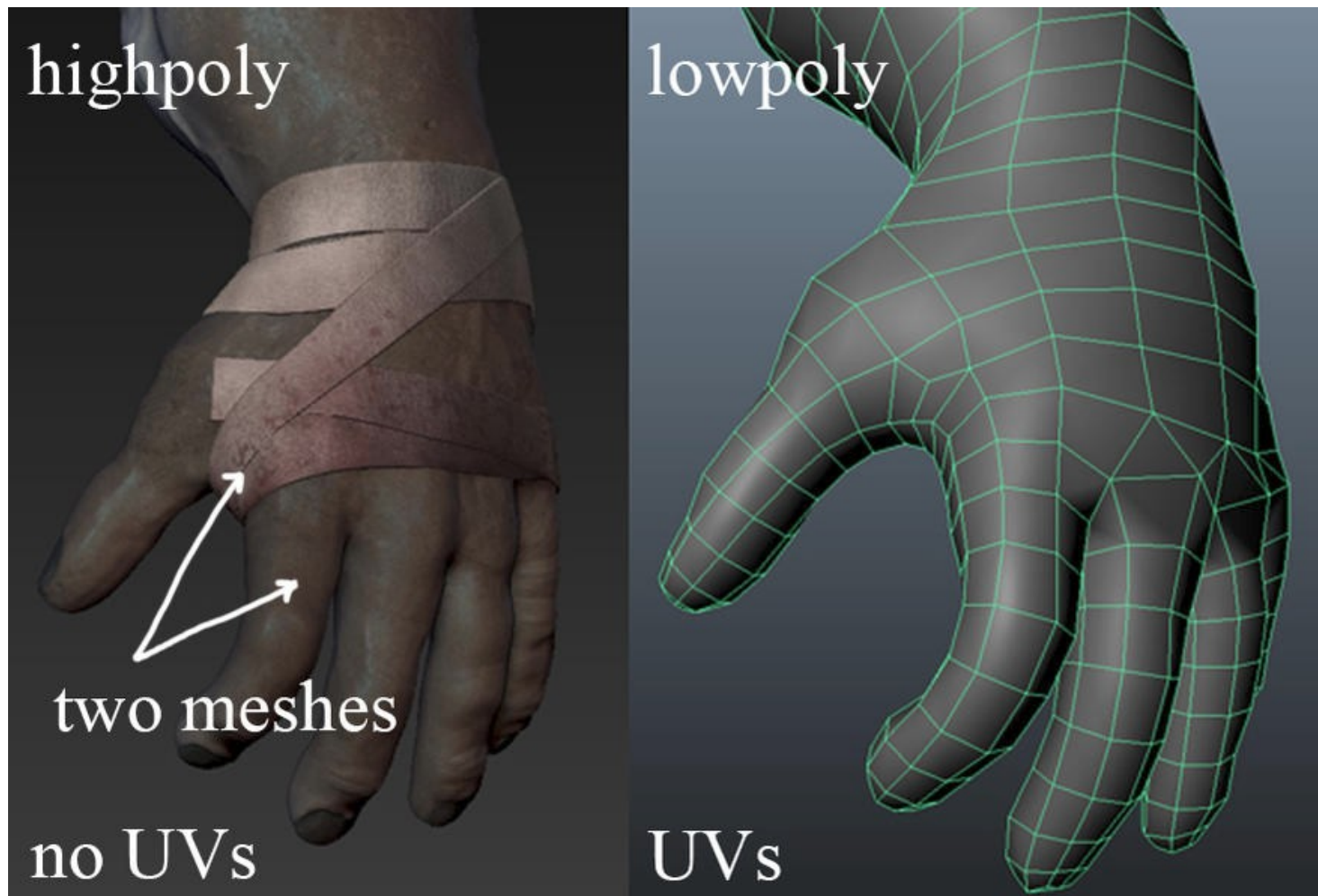
- Efekt mapowania wybojów przeniesiony do systemów informacji geograficznej

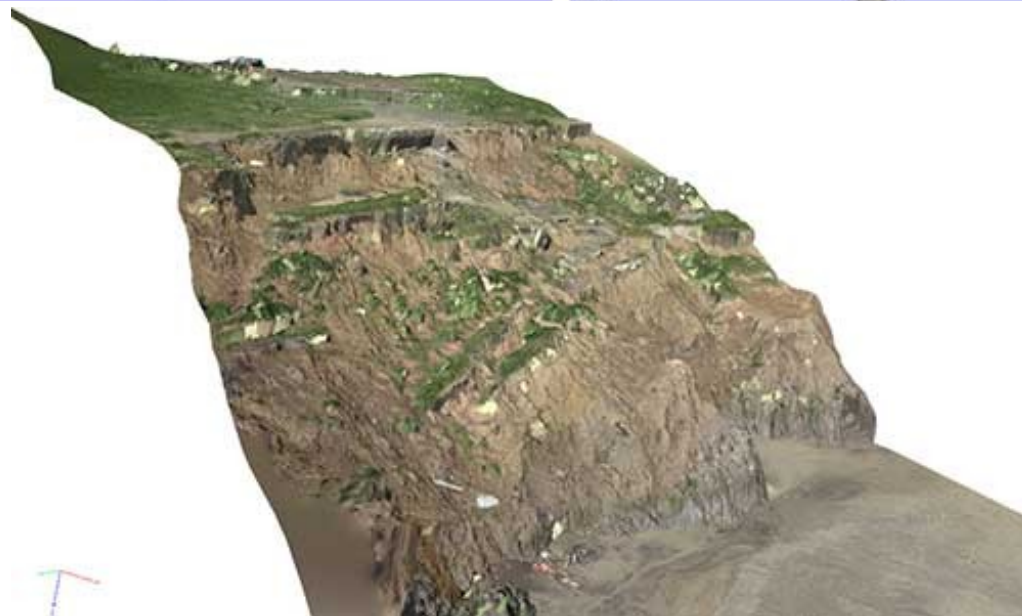
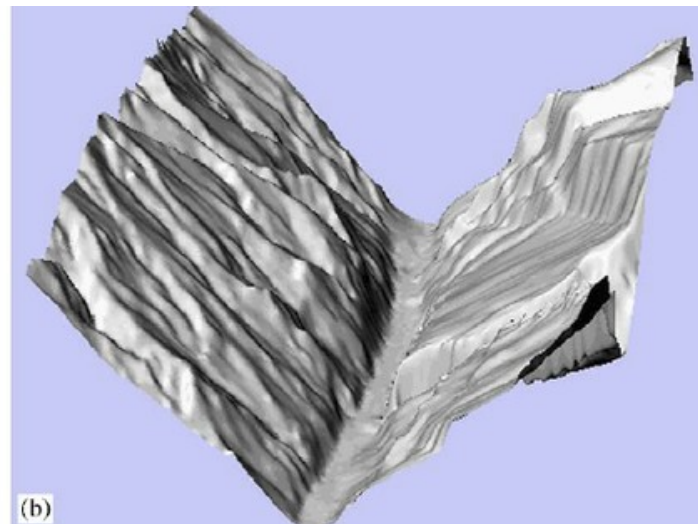
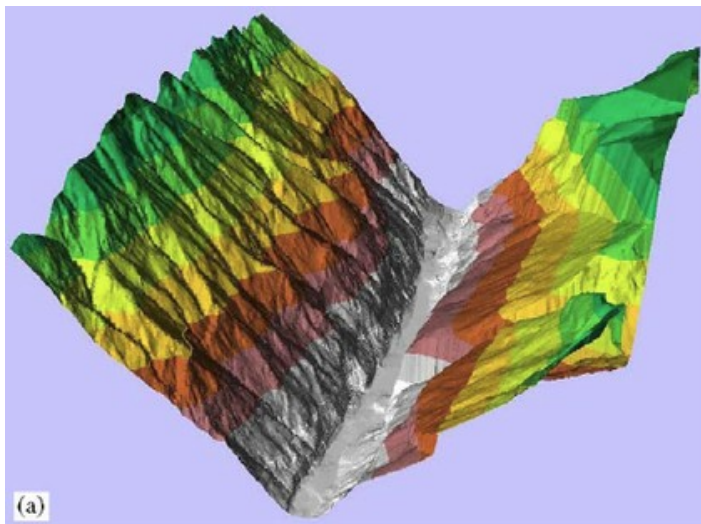
Texture baking

- W grafice 3D problemem jest złożoność geometrii (ilość wierzchołków) a nie szczegółowość tekstur
- Texture baking to przenoszenie szczegółów z obiektu o dużej złożoności (ilość wierzchołków) na obiekt o niskiej złożoności
- Wykorzystywany w grach komputerowych ale również w modelowaniu 3D świataów (GIS)

Texture baking w praktyce

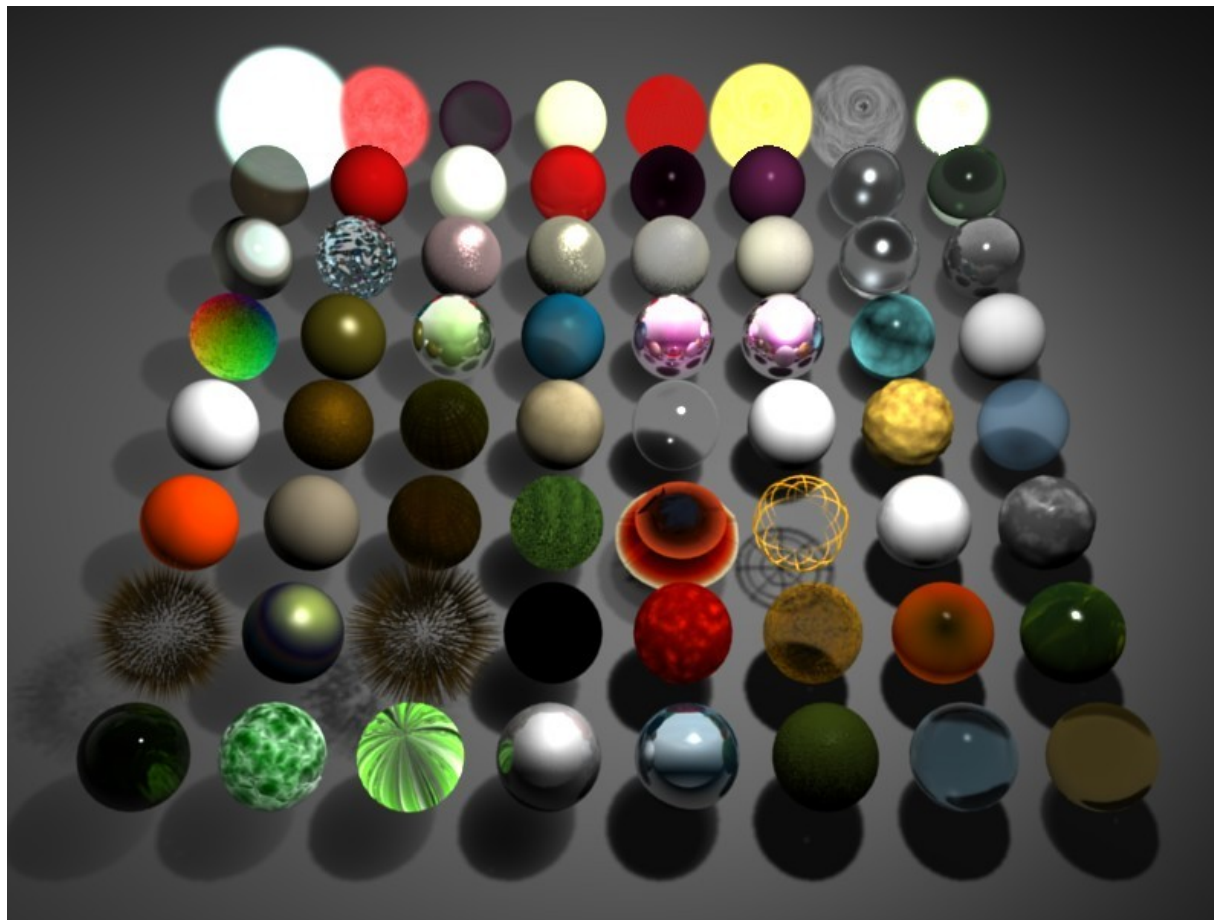

Texture baking w wizualizacji kartograficznej

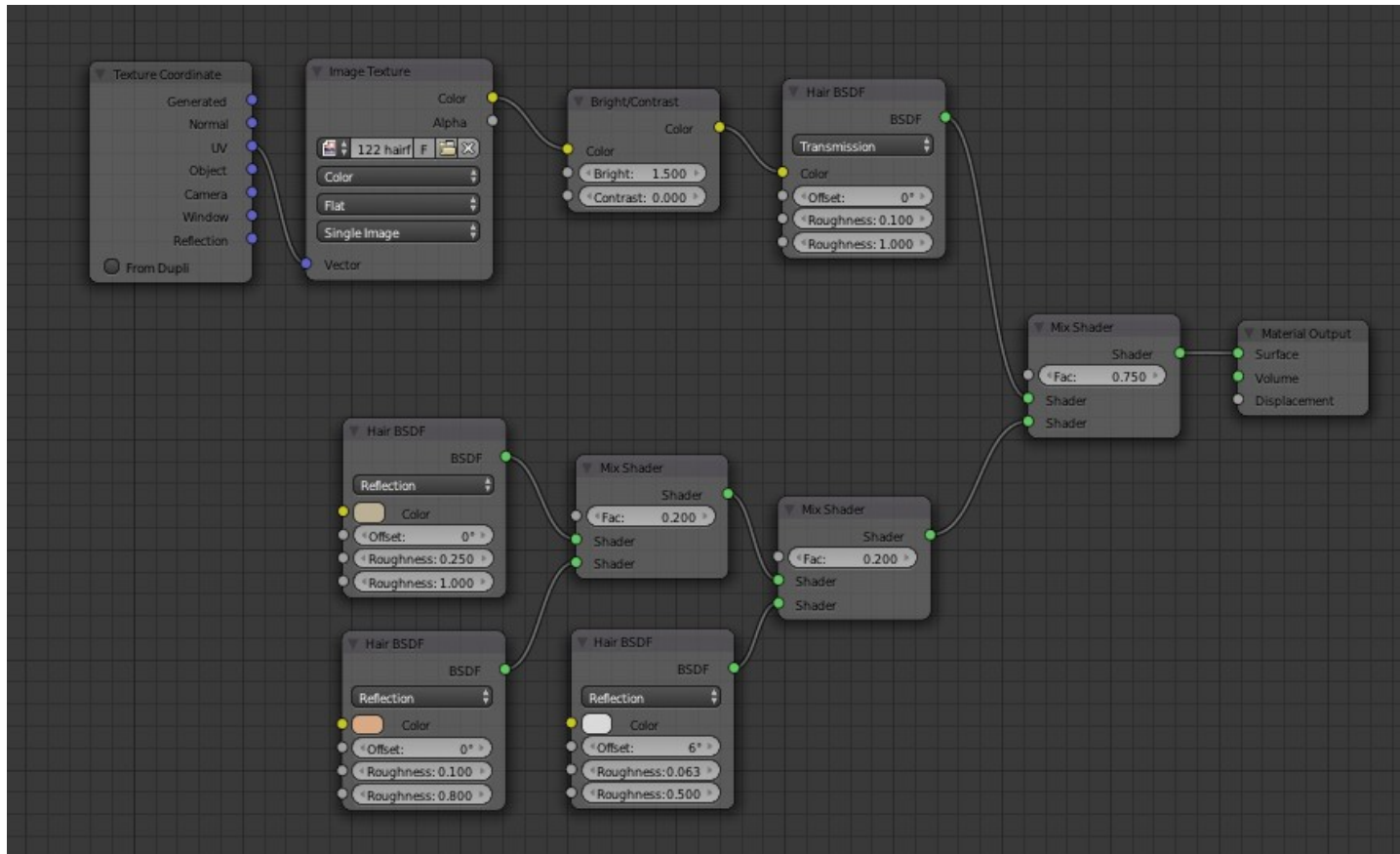

Edycja i biblioteki materiału

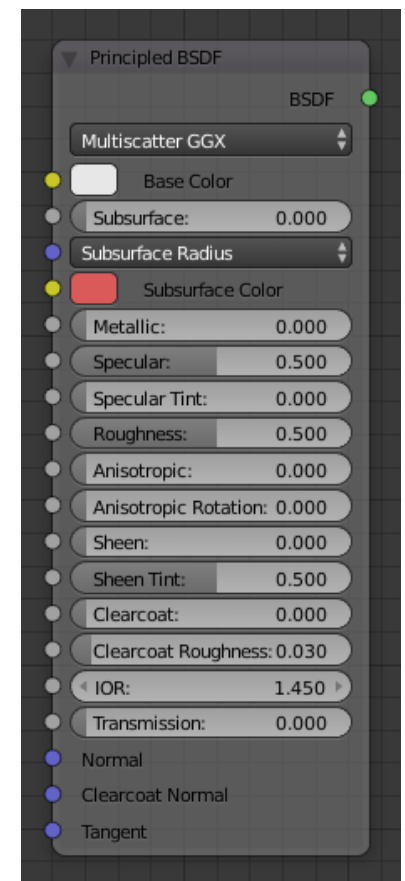
- Każdy system 3D posiada własne rozwiązania w zakresie definiowania materiałów i nakładania tekstur

Blender

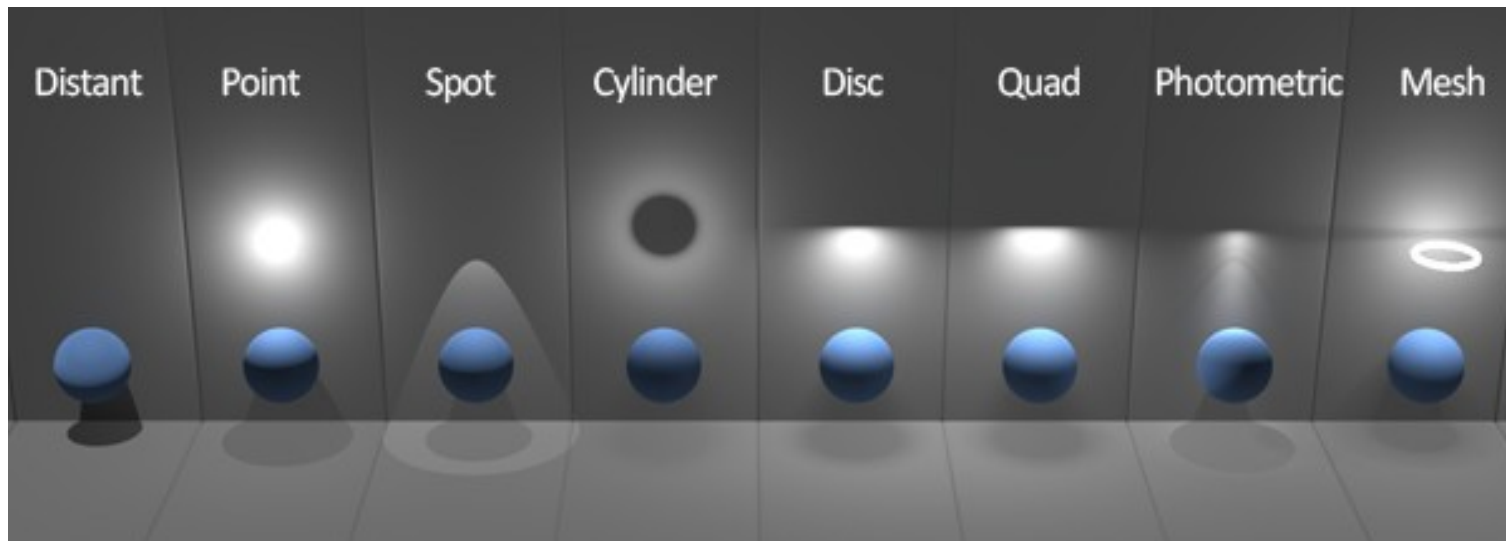
Materiał jako system węzłów

Materiał uniwersalny

Światła

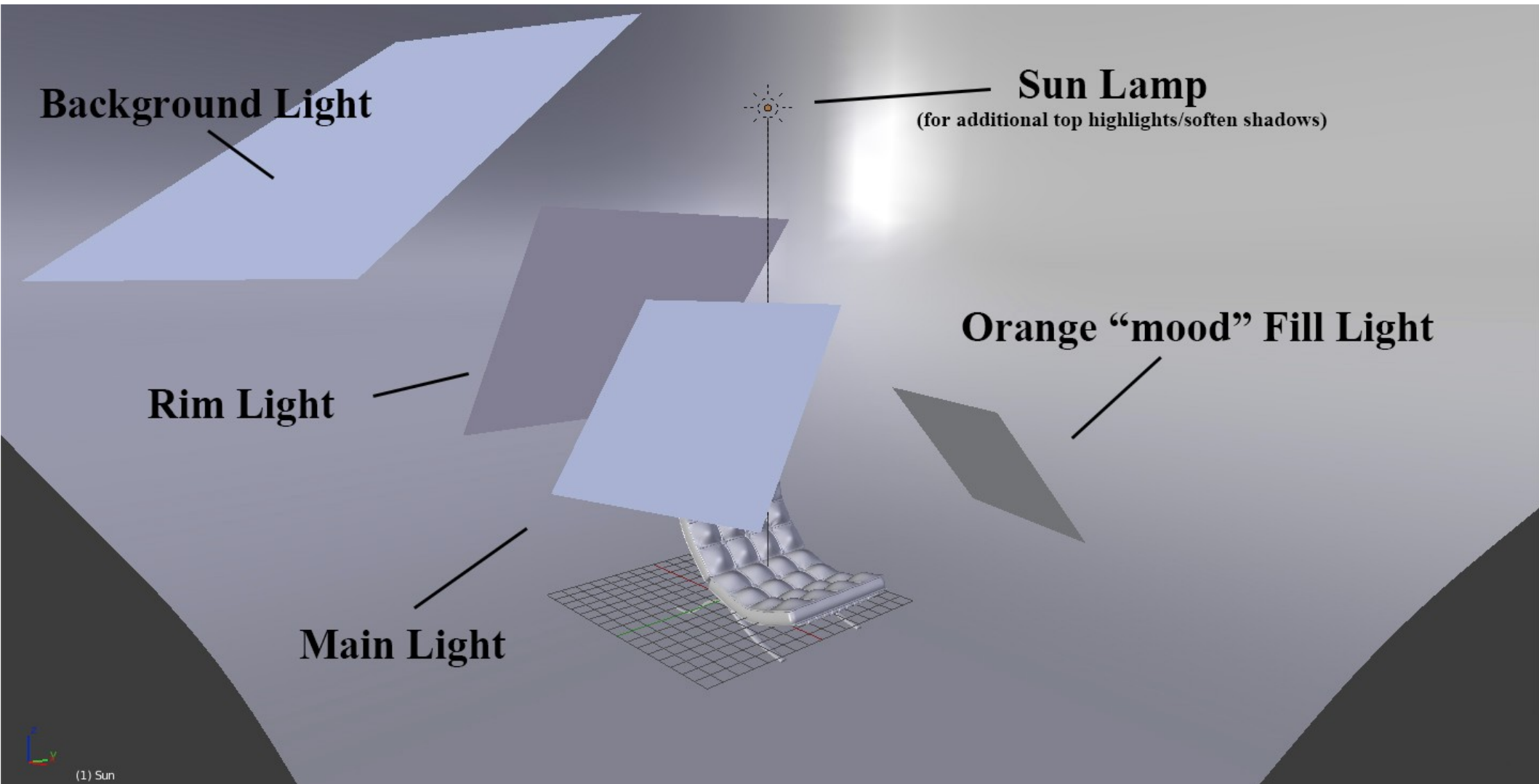
- W świecie rzeczywistym mieszają się ze sobą światło bezpośrednie i rozproszone
- Grafika 3D w zależności od systemu oferuje różnego typu źródła światła, zarówno bezpośrednie jak i rozproszone

Parametry światła

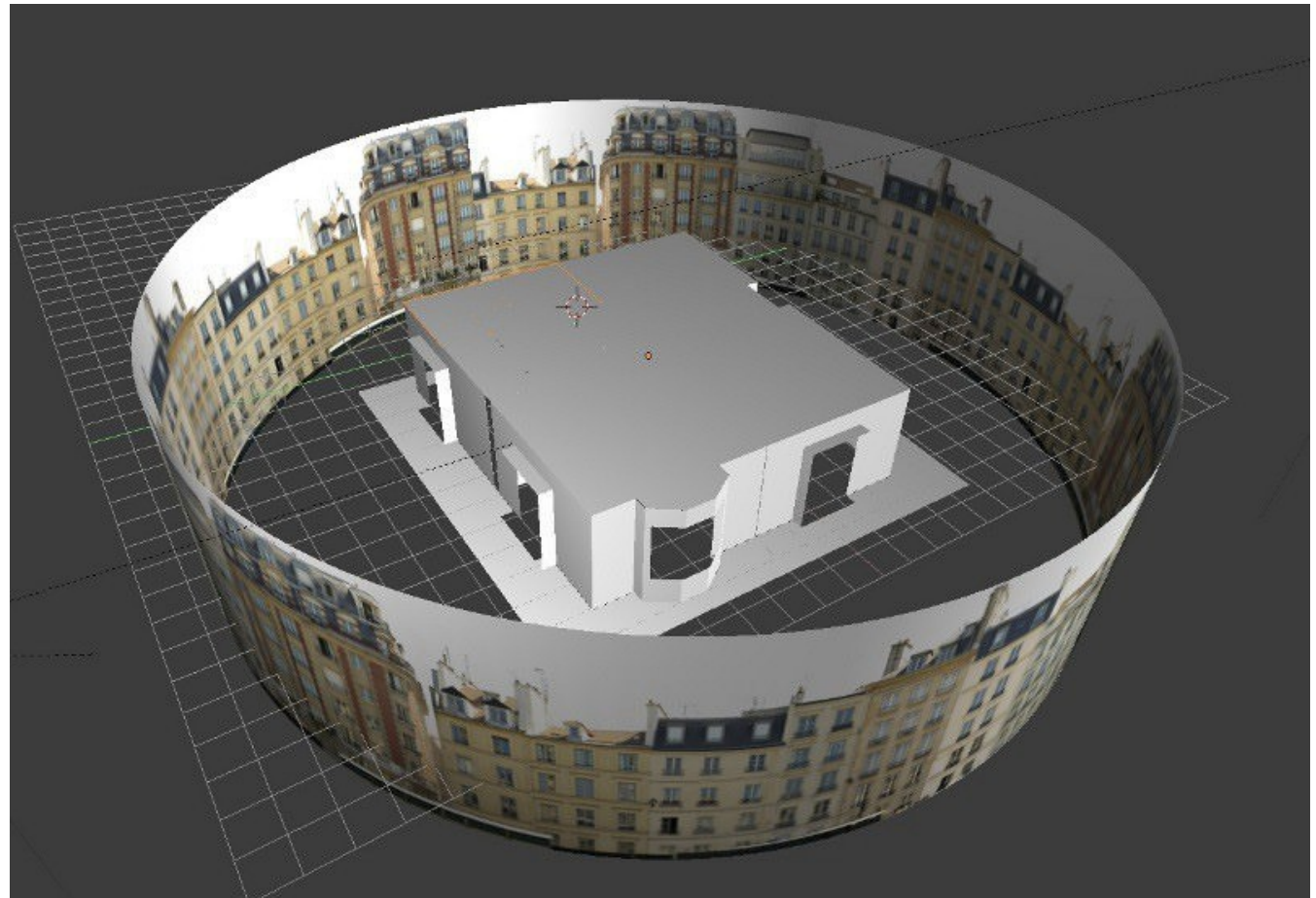
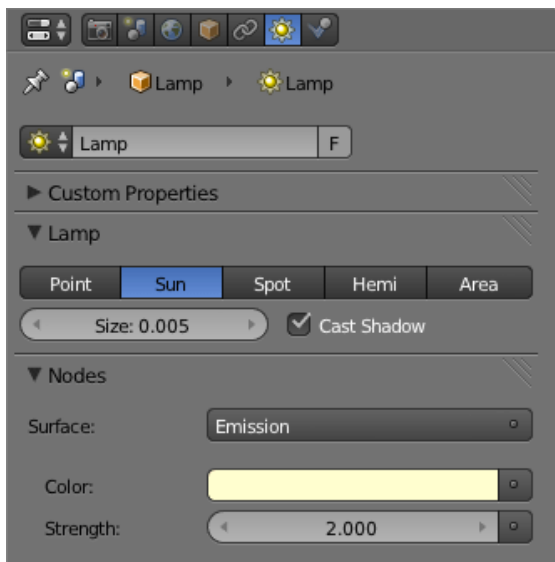
- Energia (intensywność)
- Barwa (zwykle biała)
- Słabnięcie wraz z odległością
- Oddziaływanie z obiektami: na jakie obiekty i jakie parametry oddziałuje

Swiatło w scenie 3D

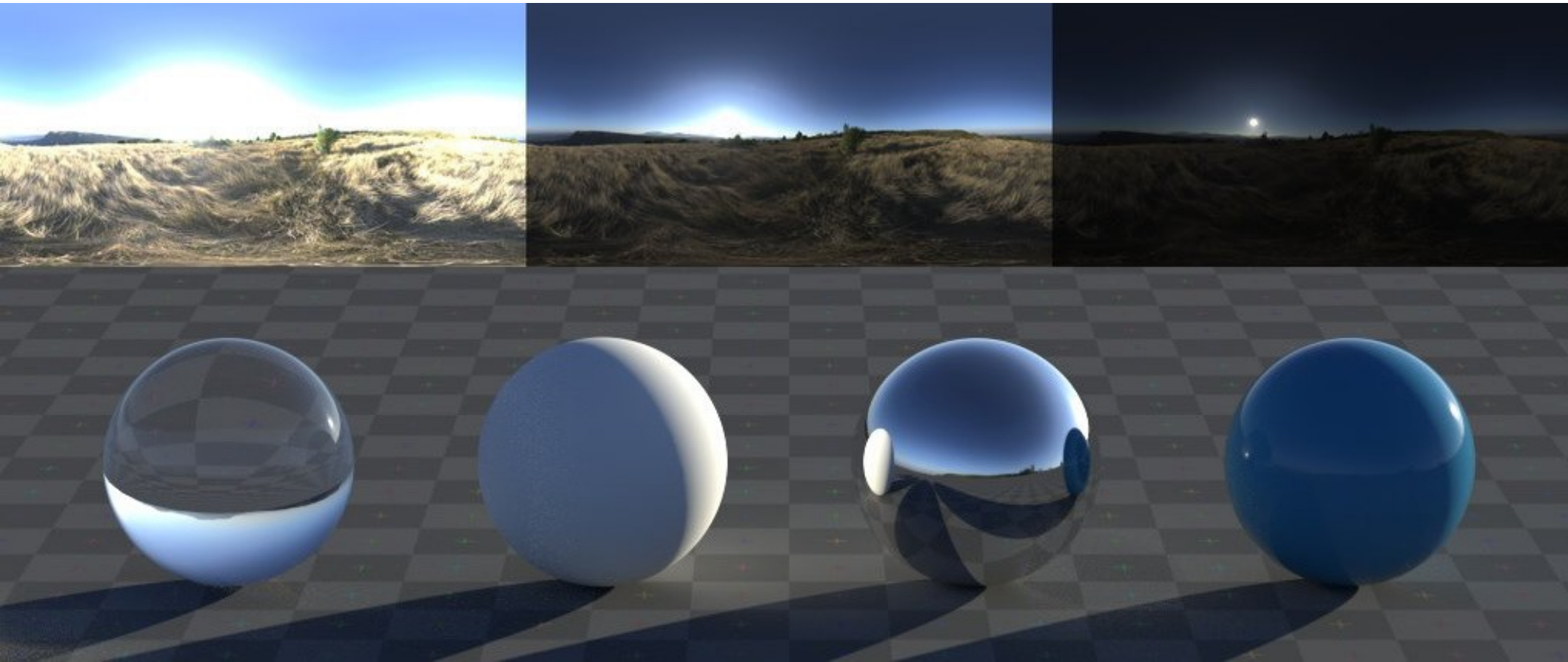

Światło i mapowanie środowiska

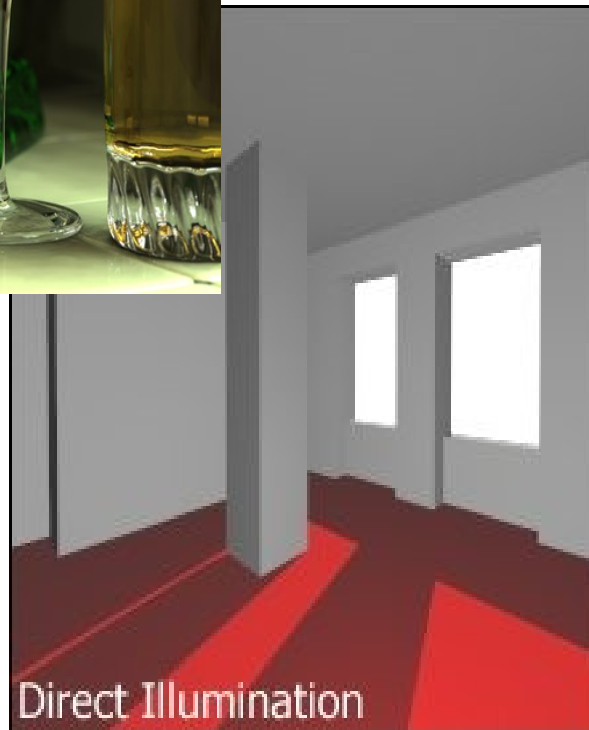
- Światło otoczenia
- Słońce
- Mgły

Oddziaływanie środowiska na scenę 3D

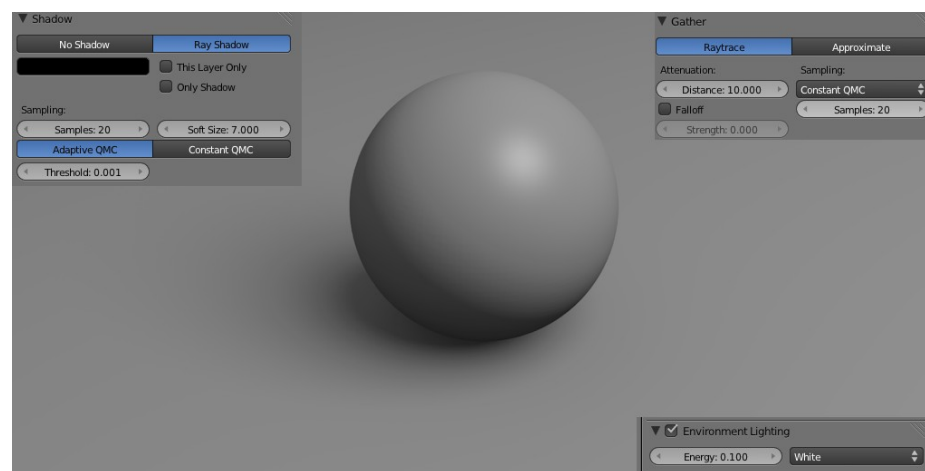
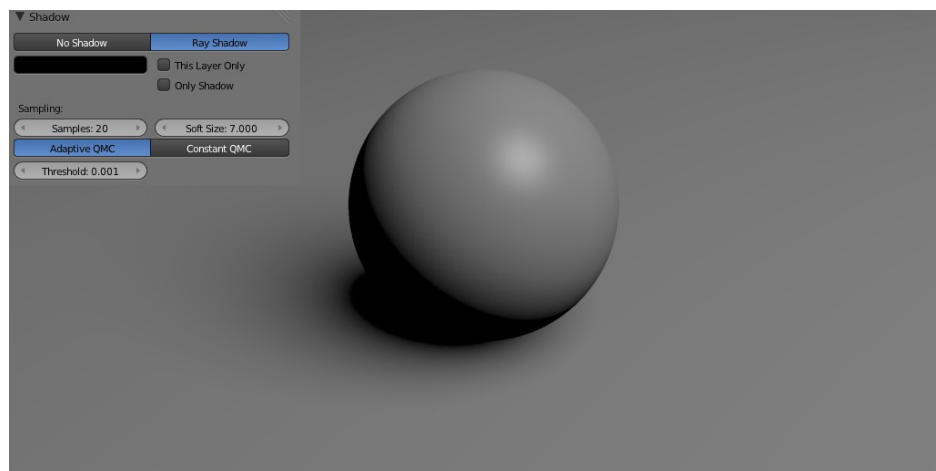
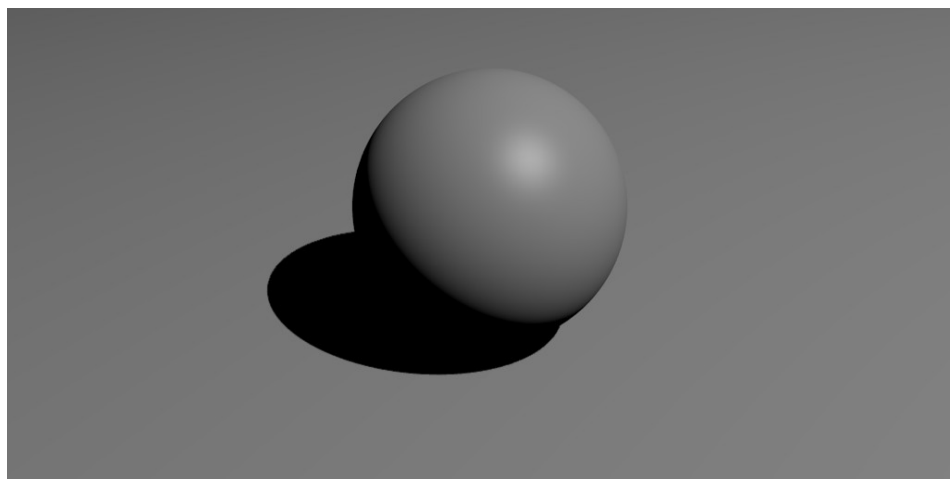
Pełne oświetlenie

Cienie

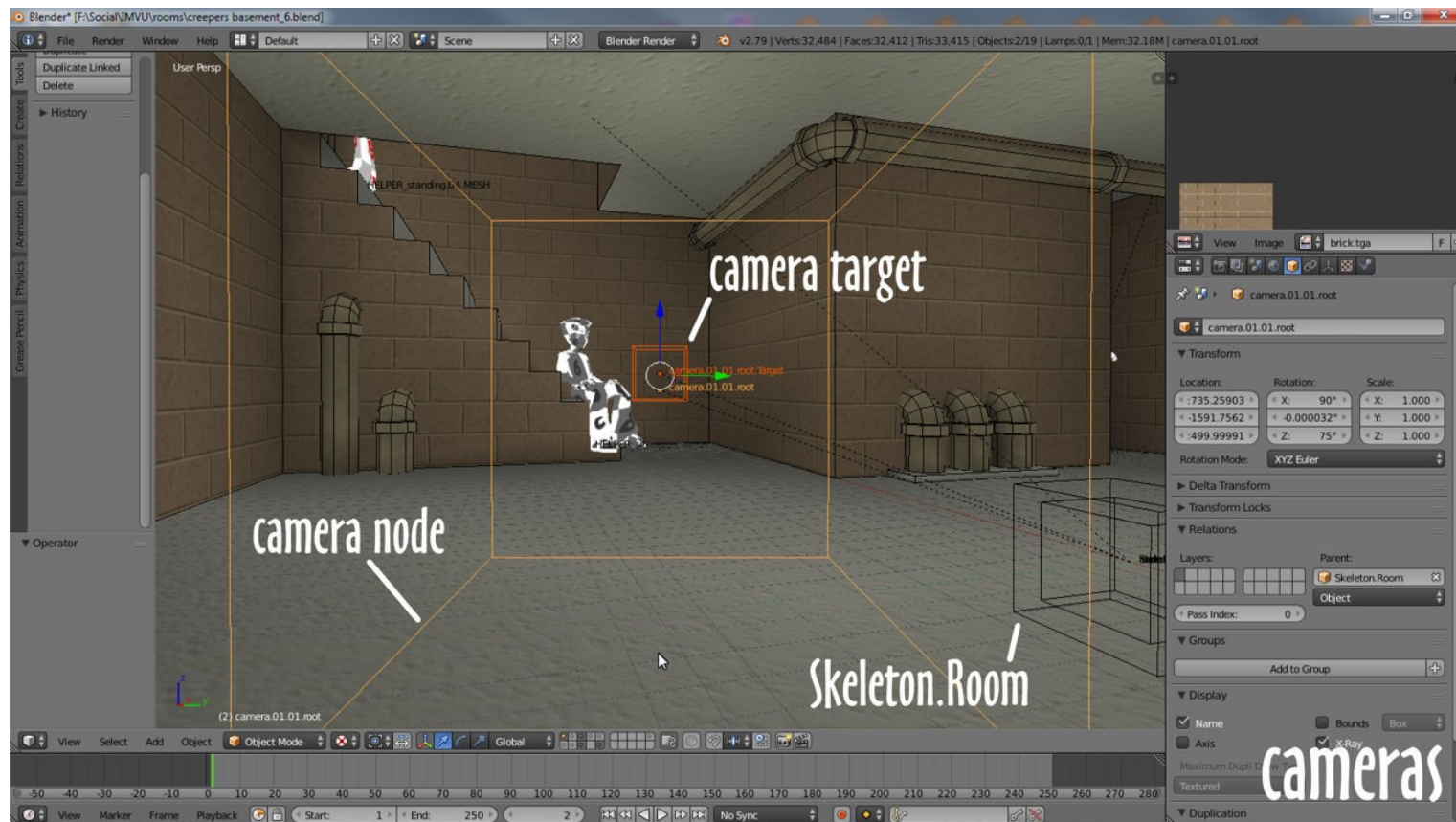

Rodzaje cieni

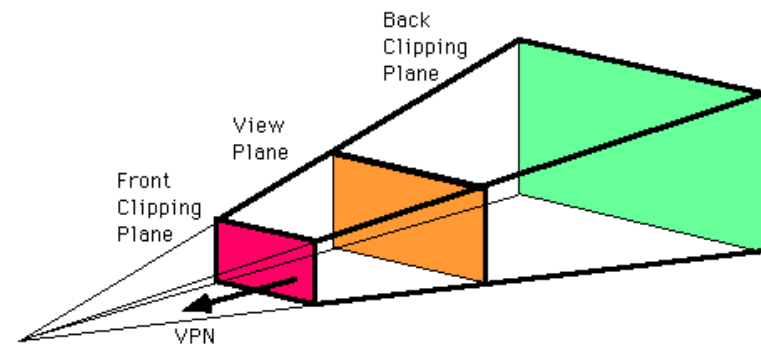
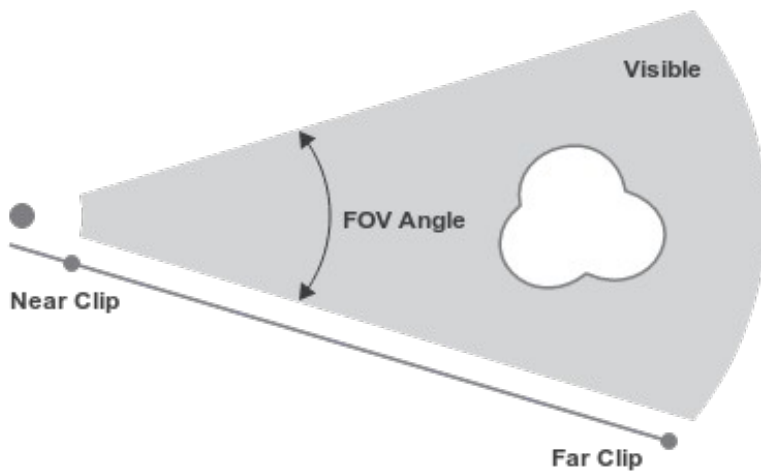
Kamera

- Kamera to obiekt przy pomocy którego określamy jaka część scena jest widoczna w ostatecznym renderingu

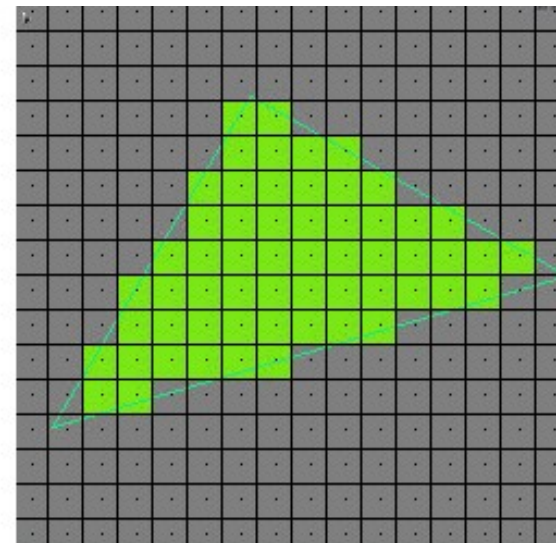
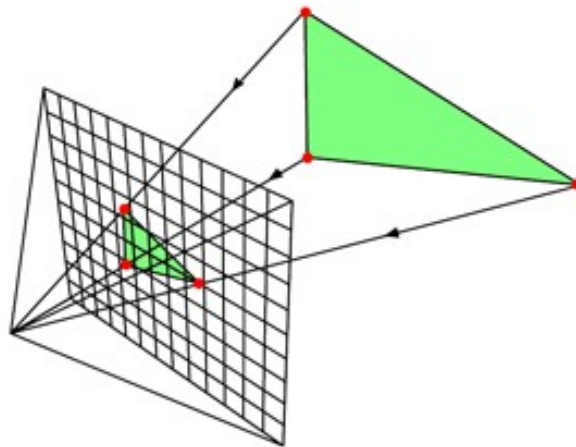
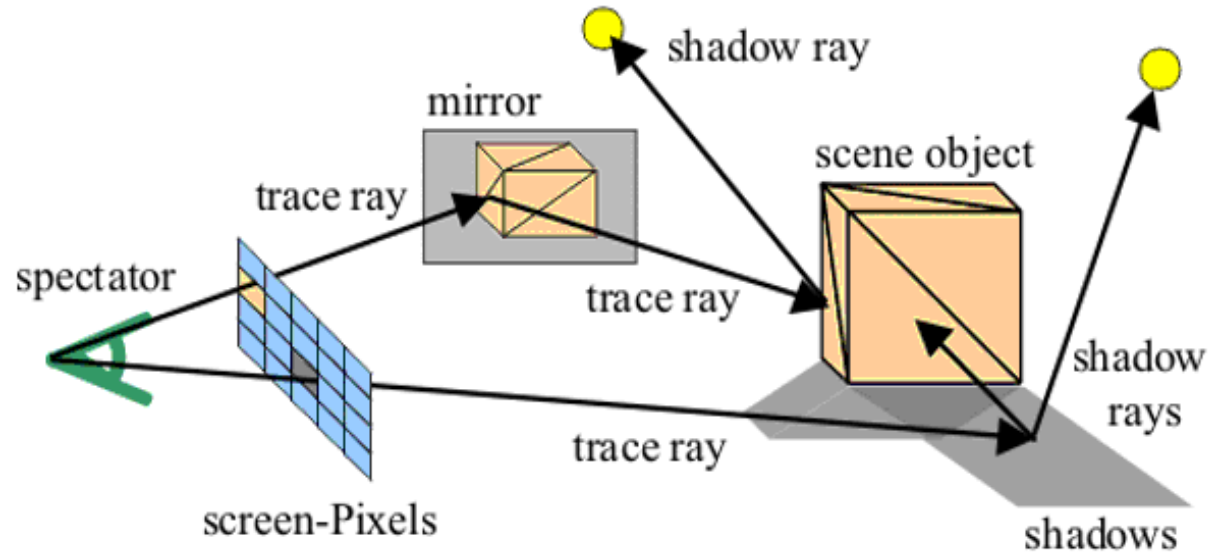

Parametry kamery

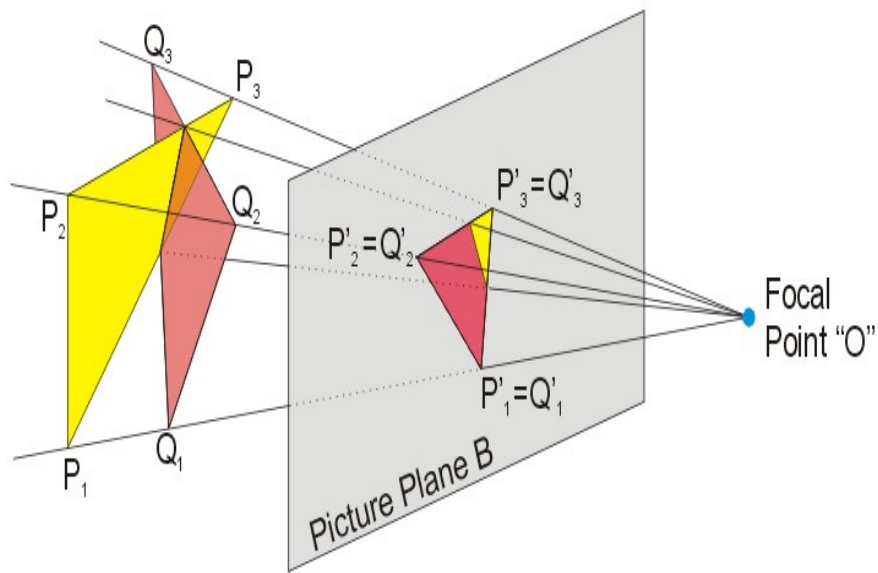
- Pole widzenia
- Zasięgi widzenia
- Głębina i fokus, przysłona

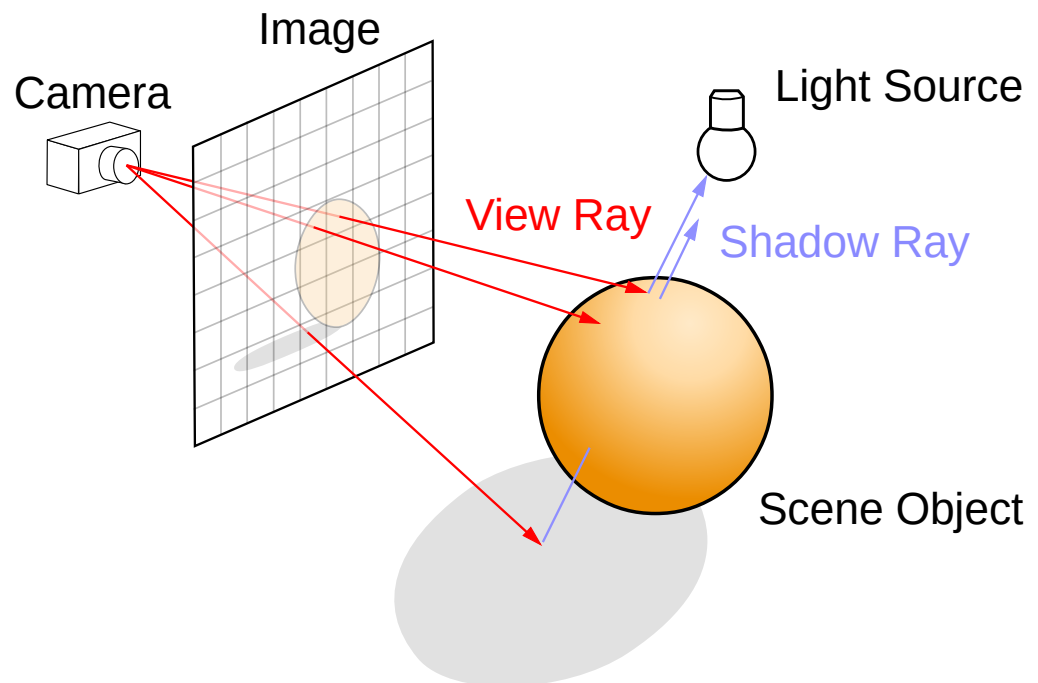
Rendering

Porównanie metod renderingu

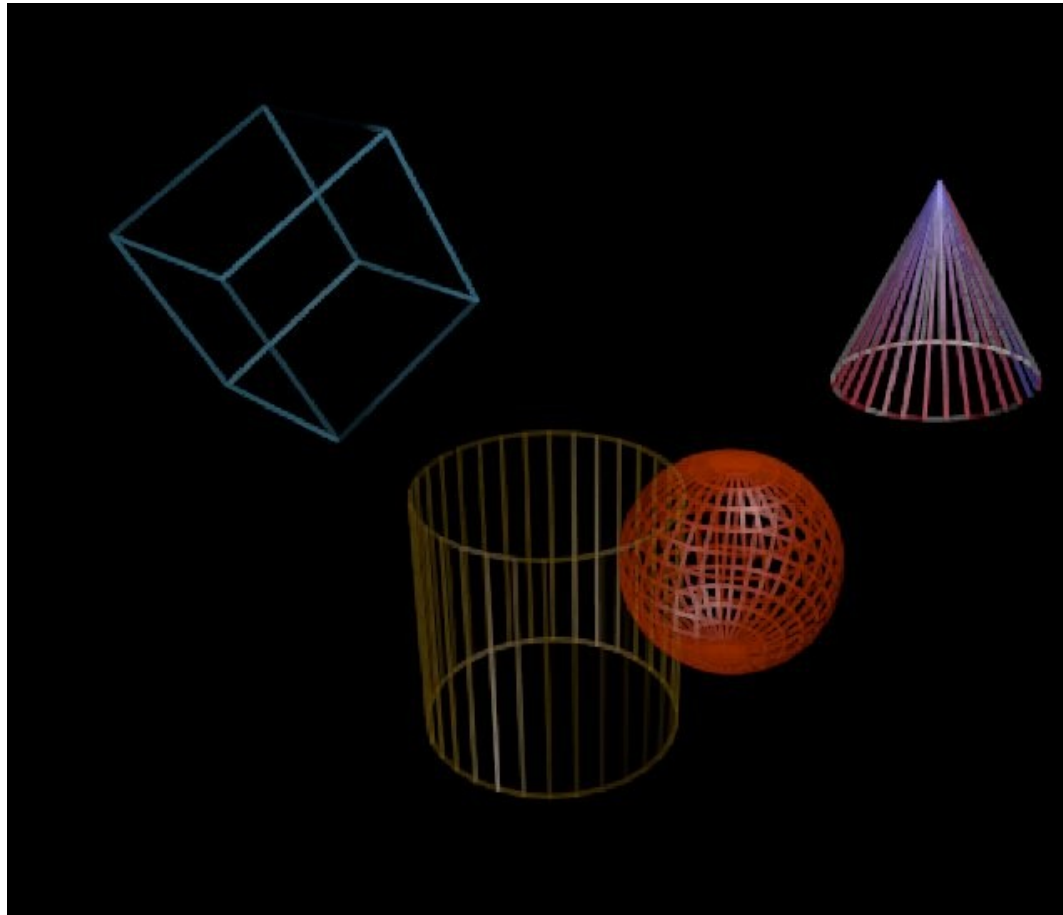

SCANLINE

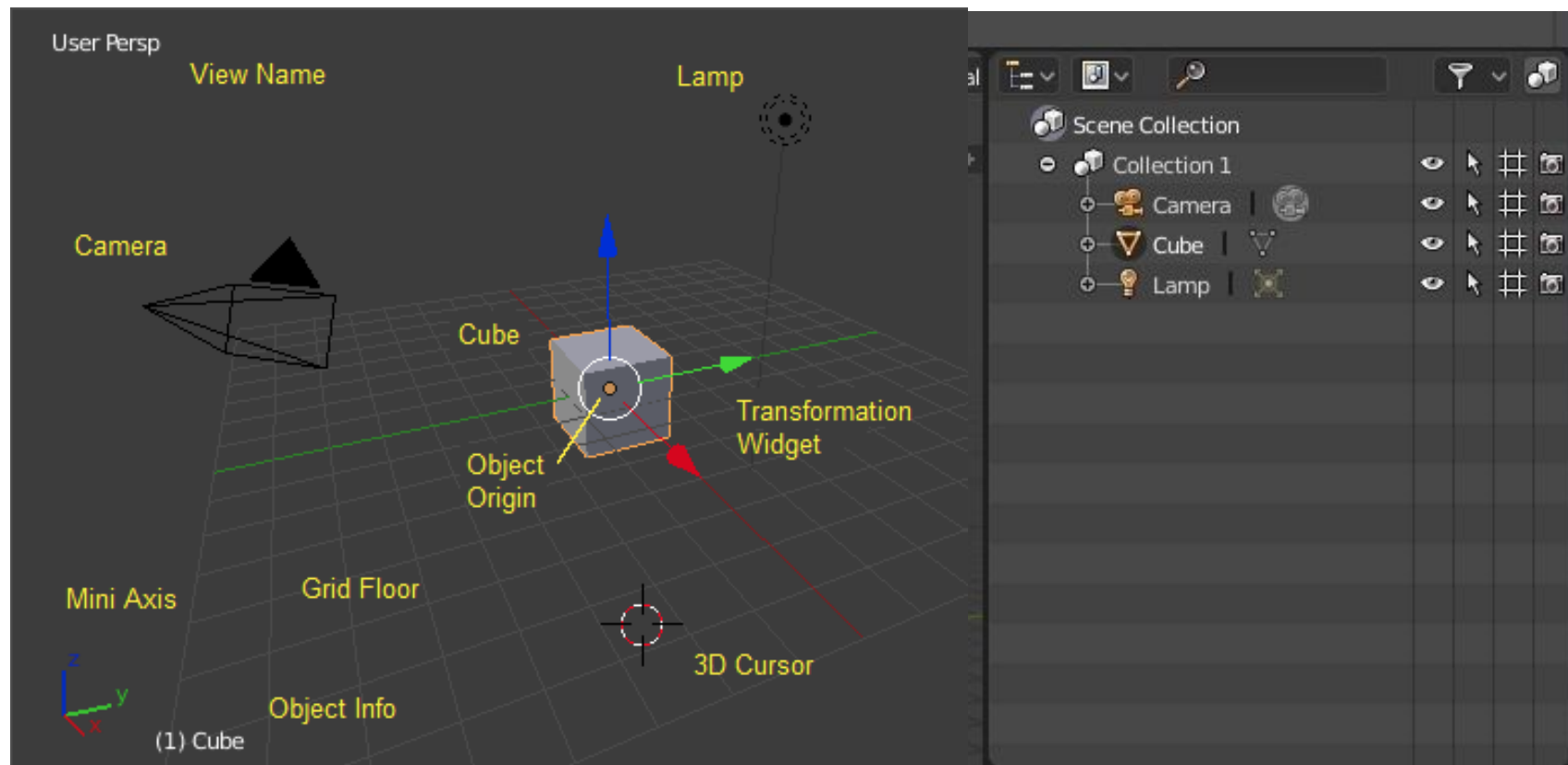

RAYTRACE

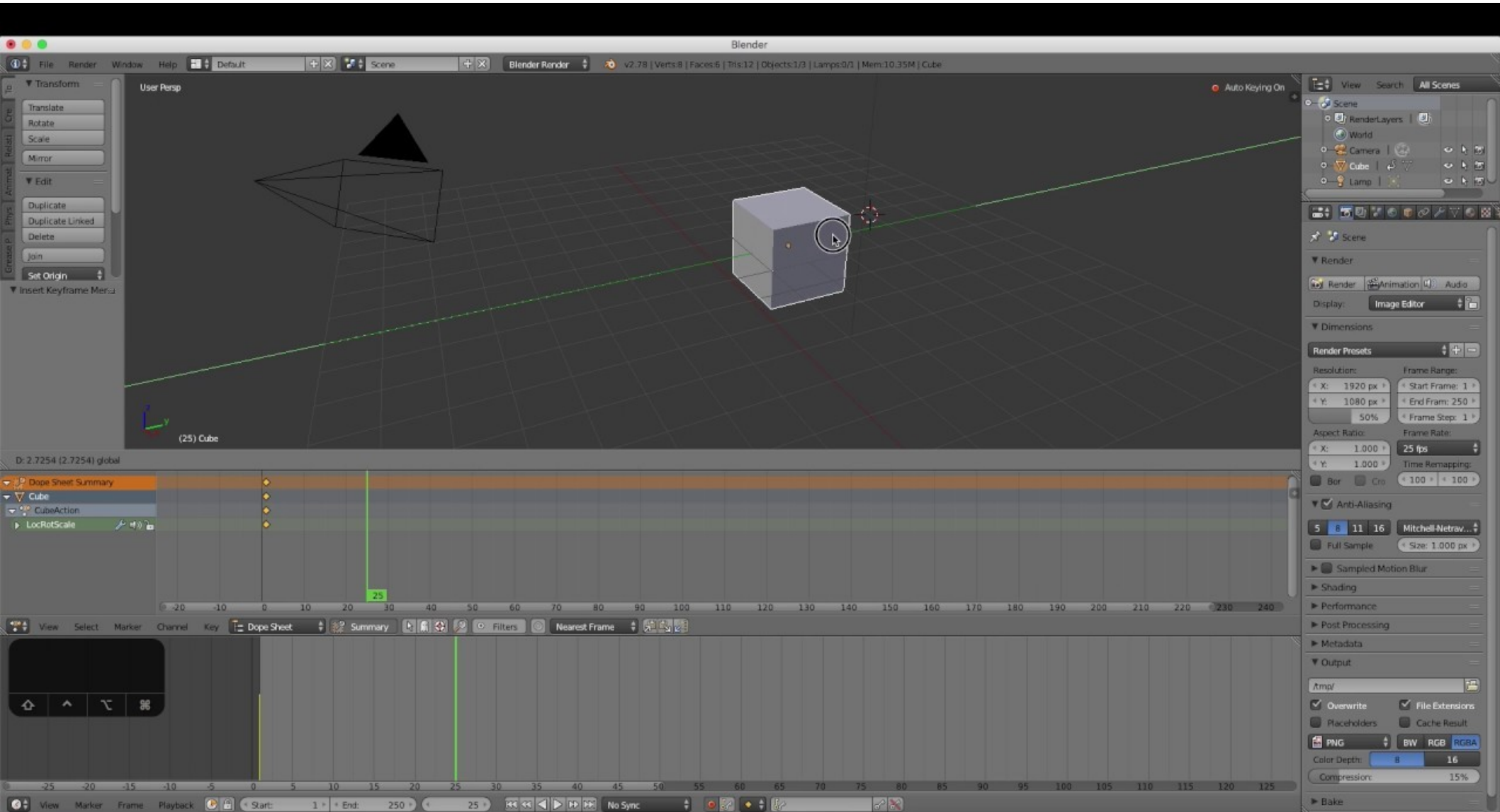
Rendering siatki (wire)

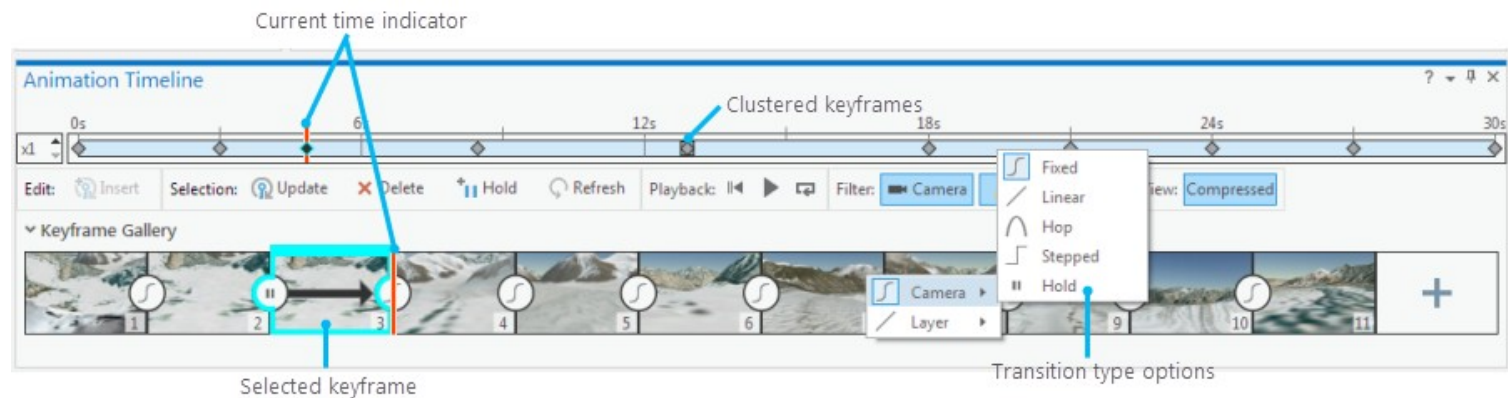
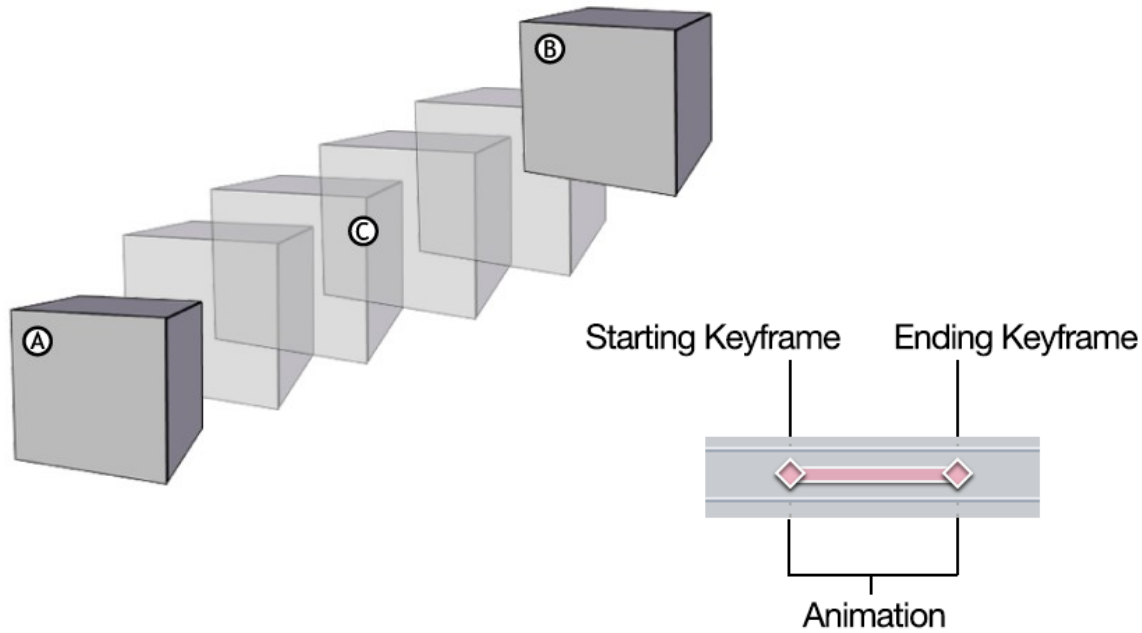
Elementy sceny 3D

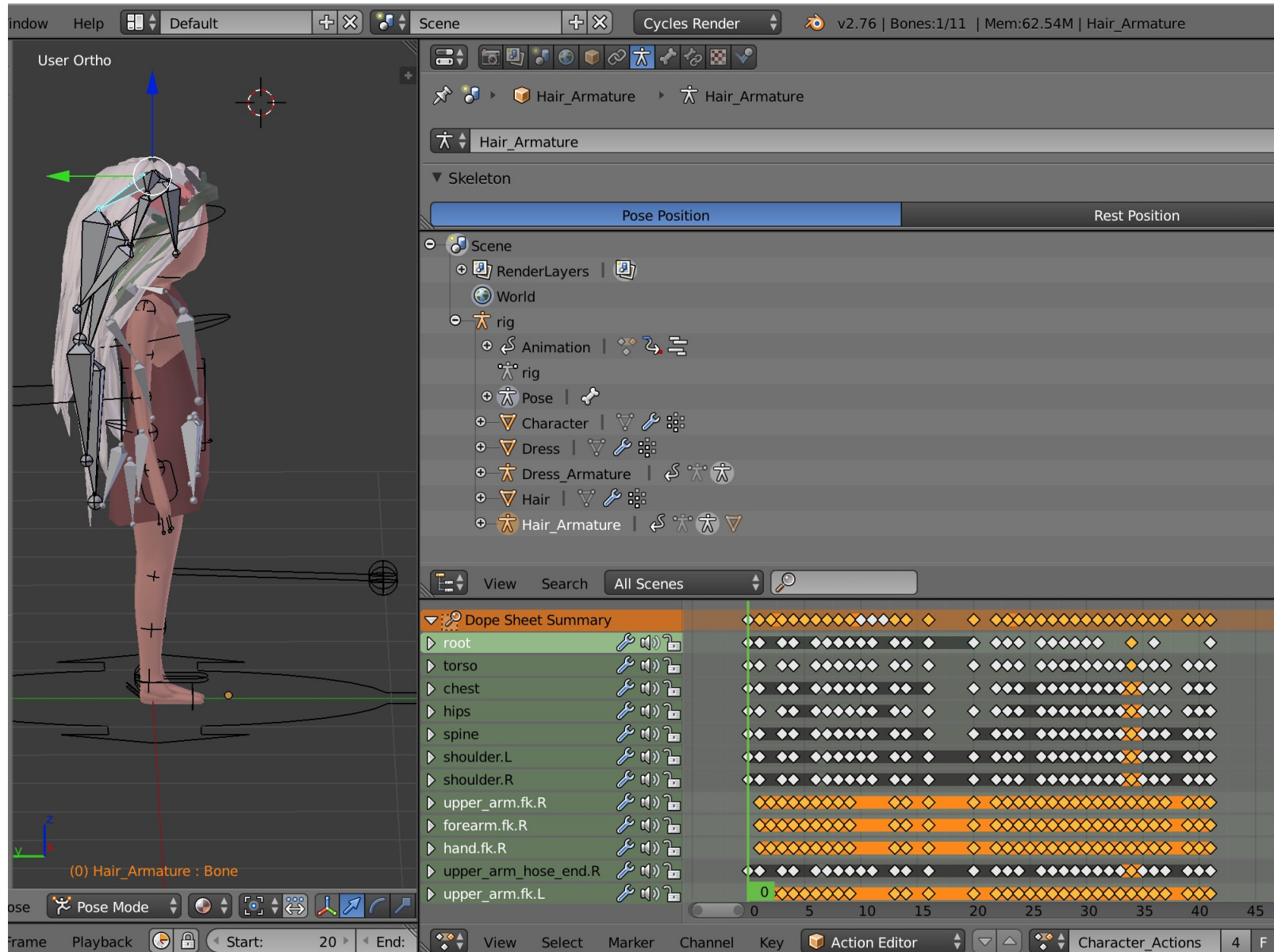
Animacja

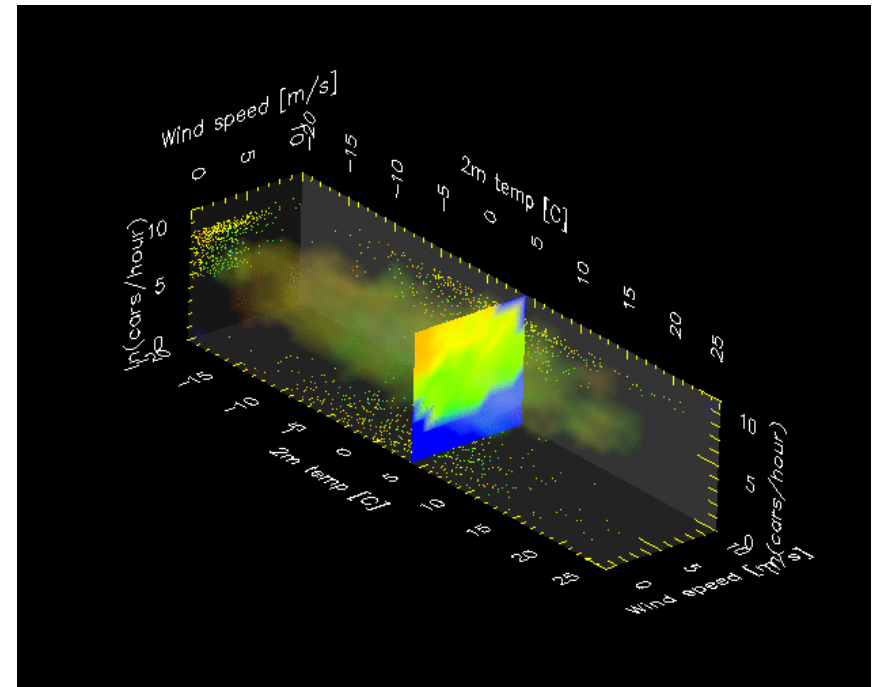
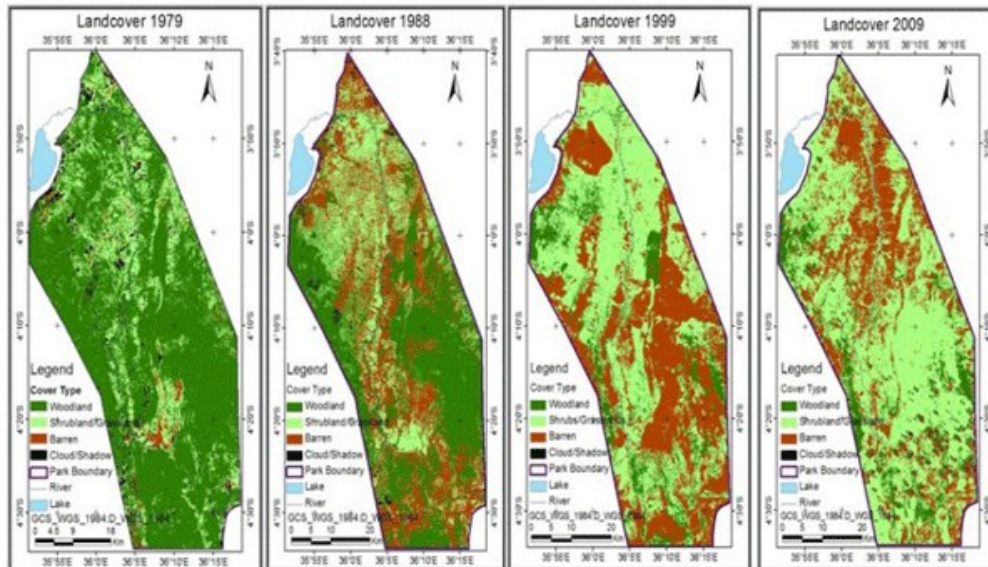
Animacja wg klatek kluczowych

Złożoność animacji

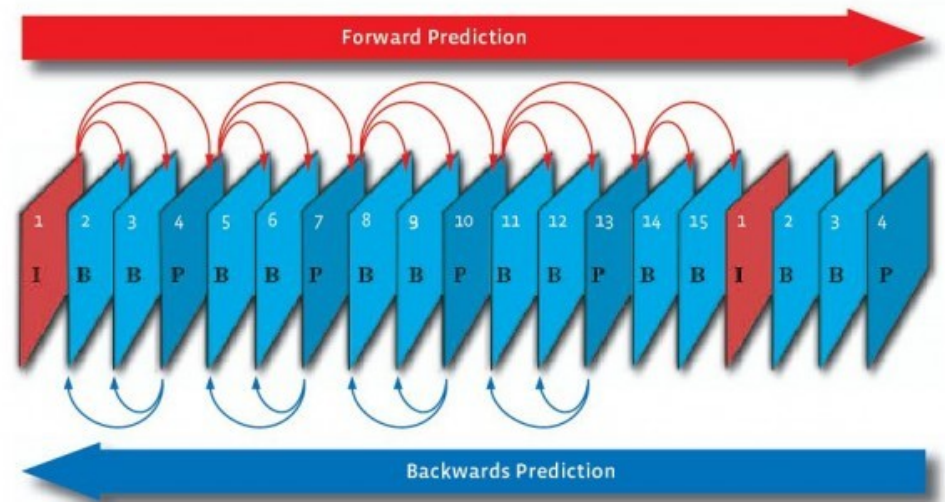
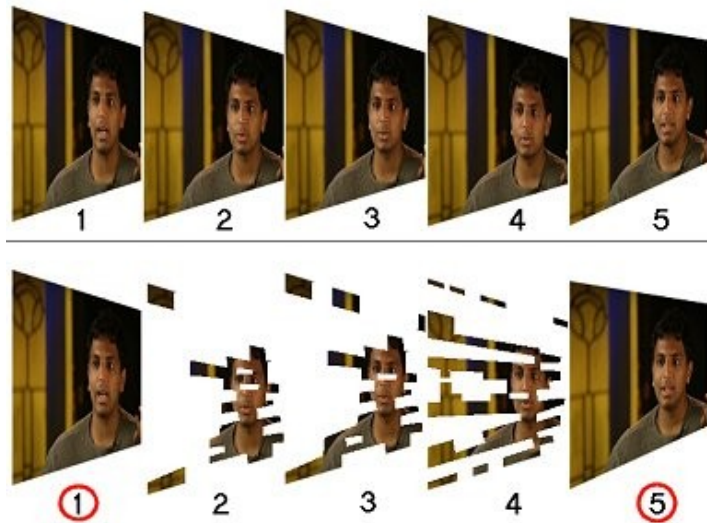

Animacja poklatkowa

Kompresja wideo klatki kluczowe

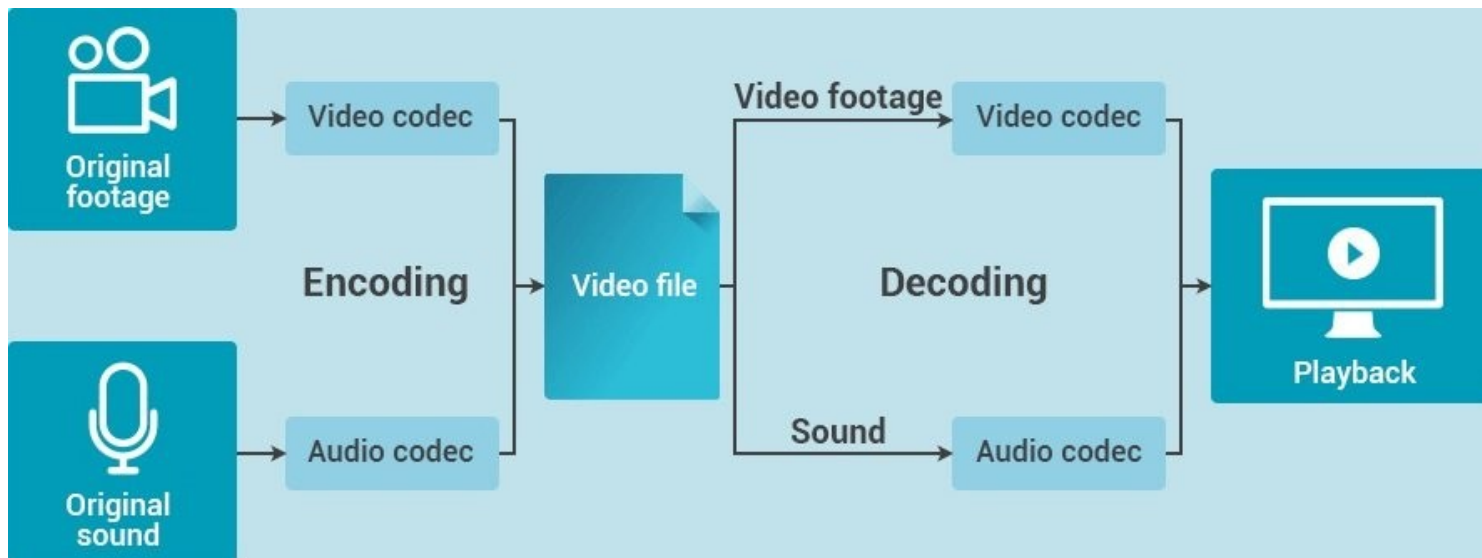
- Na sąsiednich klatkach przechowuje się informację tylko o tych pikselach, które uległy zmianie, pozostałe traktuje się jako niezmienione. Aby film zbyt często nie musiał się dowoływać do odległych klatek stosuje się co pewien czas (zwykle co 5 –10) tzw. klatki kluczowe, gdzie znajduje się pełen obraz

Tylko niektóre fragmenty uległy zmianie, resztę można zapisać jako obraz bez zmian

Kodeki

Kodek jest skrótem od "koder/dekoder", co oznacza urządzenie lub program zdolny do przekształcania strumienia danych lub sygnału. Kodeki mogą zmienić strumień danych w formę zakodowaną (często w celu transmisji, składowania lub zaszyfrowania) lub odzyskać (odkodować) strumień danych z formy zakodowanej, by umożliwić ich odtwarzanie bądź obróbkę.

Formaty zapisu video

Kontener a kodek

- Kontener opisuje format pliku wideo, co zawiera, jak jest dzielony, jak obraz i dźwięk jest kodowany (osobne kodeki)
 - Avi Format AVI jest specjalną odmianą formatu RIFF. Od polega na zapisie danych poprzez ich podział na części. Dopuszcza praktycznie wszystkie Kodeki

Mov (Quicktime) technologia firmy Apple. Obsługuje tylko Kodek QuickTime
 - Mpeg – głównie kodeki z rodziny mp*
 - OG* – otwartoźródłowe, bezlicencyjne kodeki Theora
 - ASF – własnościowy format Microsoft
- Kodek – sposób kodowania audio/video w postaci strumienia bajtów, określa, jakość obrazu
 - H.264, WebM, MPEG, WMV, DV, DivX, Xvid, Theora, RP9, RealMedia

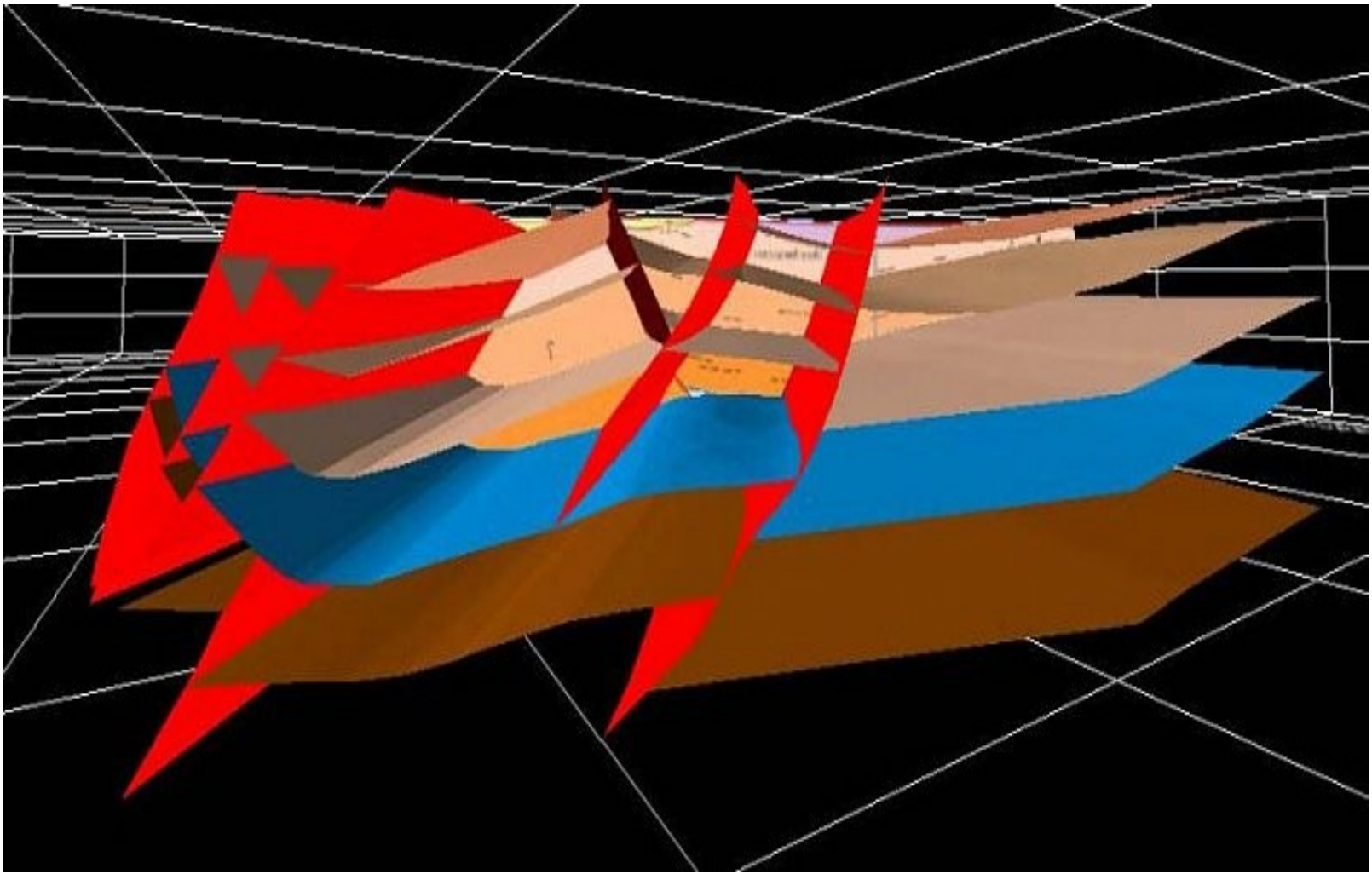
A word cloud featuring various video and audio file formats and codecs. The most prominent word is 'MPEG-4' in a large, dark red font. Other visible words include 'Theora', 'mp3', 'avi', 'ASF', 'MPEG-2', 'h.264', 'mov', 'vob', 'AVCHD', 'MPEG', 'h.263', 'VP6', 'CSPark', 'mpg', 'ASX', 'wmv', 'mp4', 'flv', 'asf', 'Part', and 'mp3'. The words are arranged in a circular pattern, with some overlapping, and are rendered in different colors and sizes to create a dynamic visual effect.

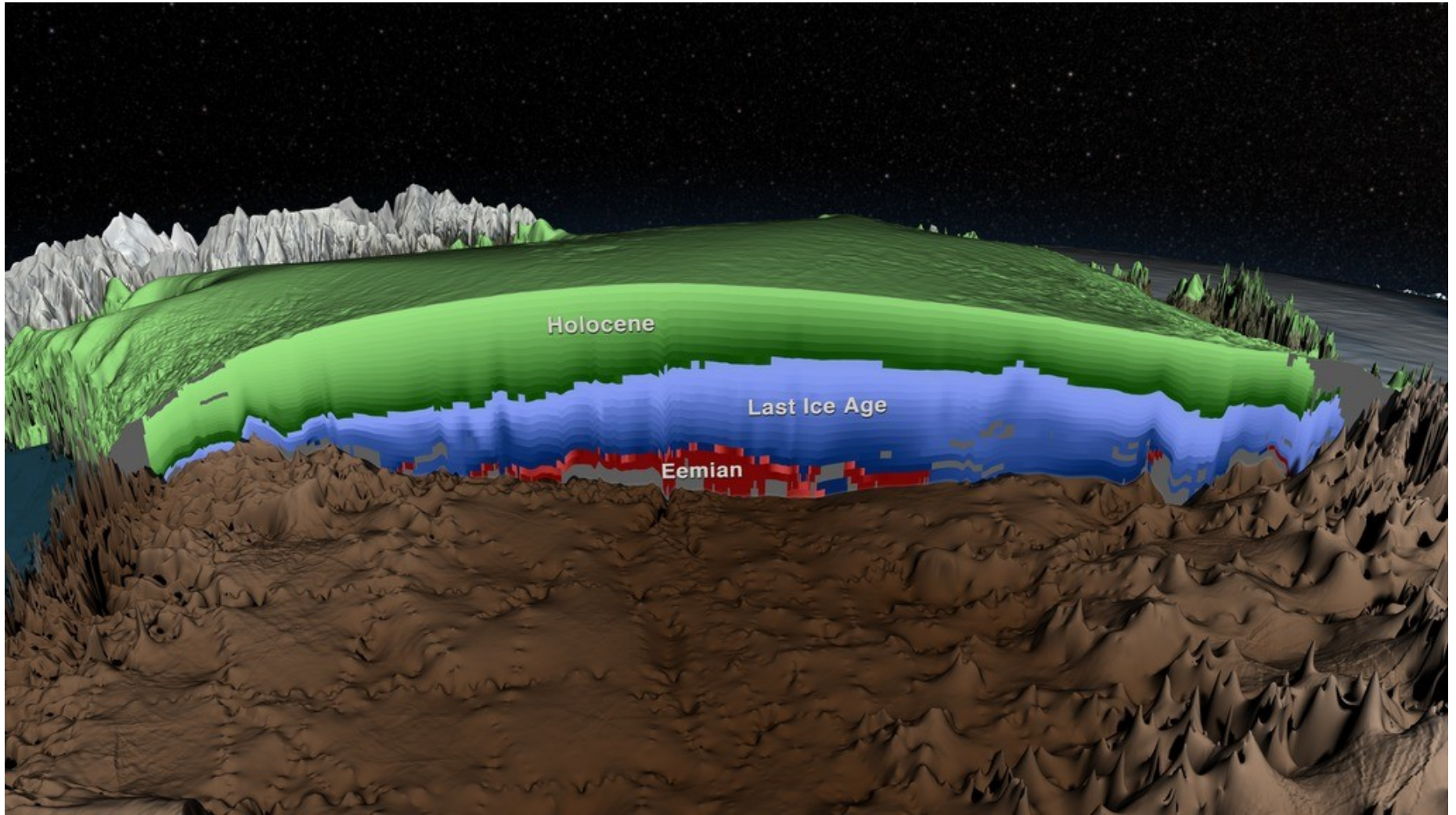
Formaty grafiki 3D

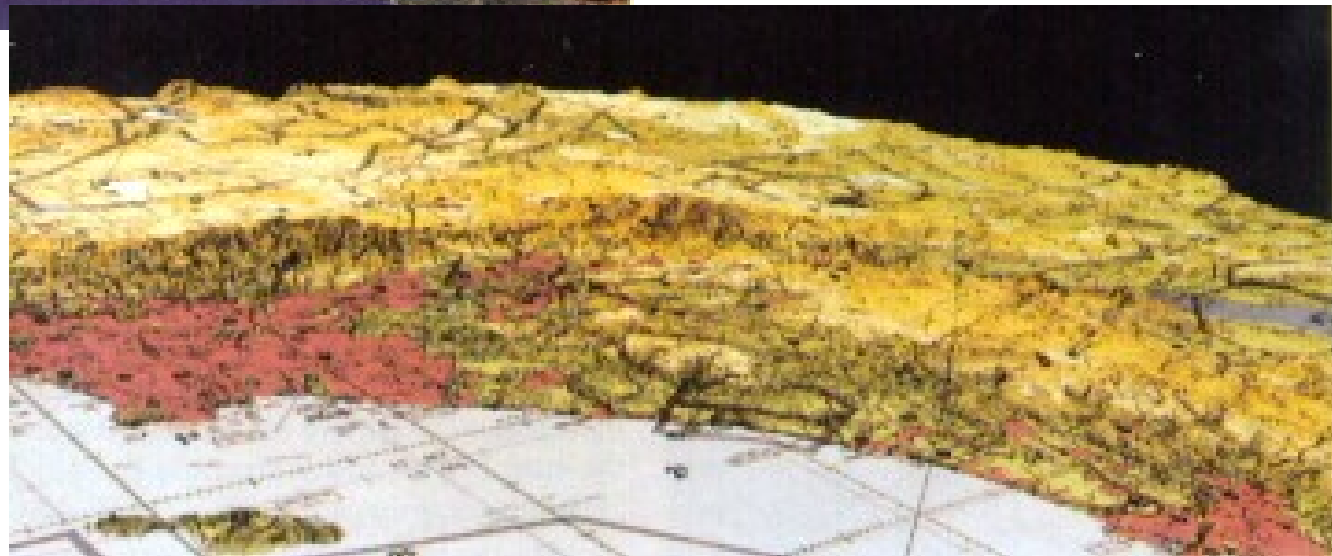
- **STL** – (Stereolithography) format ASCII przechowujący surową strukturę siatki
- **U3D** – skompresowany XML, standard wymiany danych w grafice 3D
- **VMRL** – (Virtual Reality Modeling/Markup Language) standard obsługujący interaktywną grafikę 3D, zarządzany przez Web3D Consortium
- **POV** – format tekstowy dla renderera POV-Ray (Persistence of Vision Ray Tracer), uniwersalny format stosowany w obliczeniach naukowych
- **DXF** – binarny i tekstowy format wymiany plików CAD, otwarty przez Autodesk, obsługuje również obiekty 3D
- **3DS** – natywny własnościowy format starego Autodesk 3Dstudio, nieformalny standard wymiany danych
- **OBJ** – oryginalnie własnościowy format Wavefront, obecnie otwarty wykorzystywany jako standard wymiany danych 3D (bardziej popularny niż 3DS)

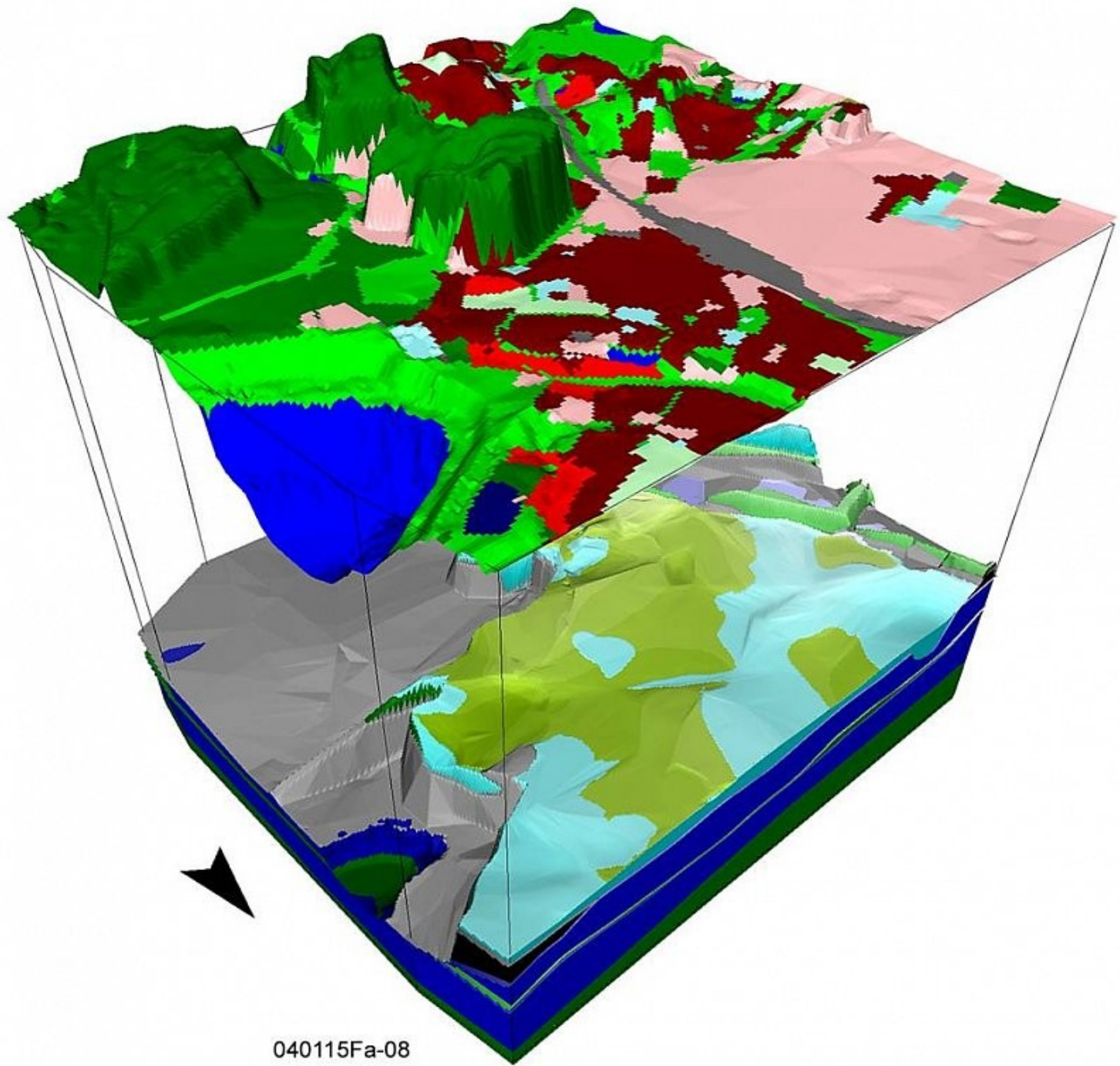
Grafika 3D a GIS

- Analiza terenu (siatki i bump mapping)
- Wizualizacje (miasta)
- Analiza widoczności
- Modelowanie i wizualizacja procesów
- Wizualizacja zmian
- Analizy geologiczne
- skanowanie powierzchni i otoczenia

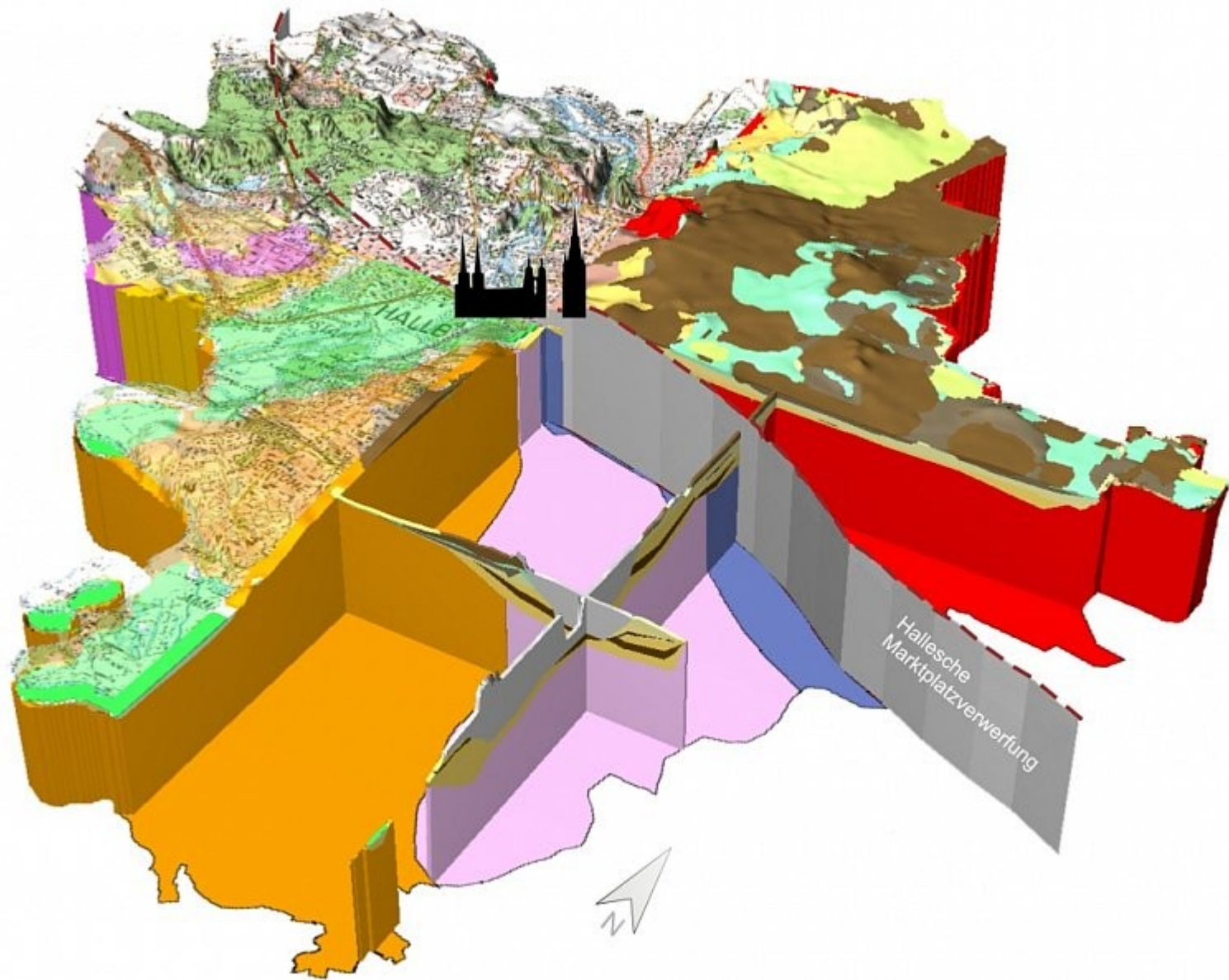

040115Fa-08

Microsoft
Flight Simulator X

